

AGROMECHANIKA

**MEZŐGAZDASÁGI SZOLGÁLTATÓ és KERESKEDELMI KÖZKERESZETI
TÁRSASÁG**

4481. NYÍREGYHÁZA-SÓSTÓHEGY, ARANYKALÁSZ sor 20.

Telefon : 42 / 475-228 Mobil : **06-30-63-75-826** 06-30-63-75-625 Fax: 42 / 596-862

E-mail: info@agromechanika.hu

Internet : www.agromechanika.hu

Iktatószám : **22** / 2025.

ELŐZETES KÖRNYEZETI HATÁSTANULMÁNY
ÉRPATAK homokbánya
Érpatak 0224/12 hrsz.

Üzemeltető:

MAGA-PLUS KFT.
4244 ÚJFEHÉRTÓ Farkasnyári út 30.

A szakanyag összeállítója :

LEVICZKYNÉ DOBI MÁRIA
talajtani és környezetvédelmi szakértő
Nyilvántartási szám : 0684/15

NYÍREGYHÁZA
2025. január

	Tartalomjegyzék	
	Bevezetés - a bányászat	4
I.	ÁLTALÁNOS ADATOK	4
1.	Előzmények	4
2.	A megbízás	4
3.	Jogszabályok	5
4.	Az engedélykérő adatai	6
4.1.	A Megbízó	6
4.2.	Dokumentáció	6
4.3.	A tevékenység helye és területigénye	7
II.	A TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK	8
1.	A bányatelek	8
1.1.	A település	8
1.2.	A bánya területe	9
1.3.	A környezet természetföldrajza	9
1.4.	környezetvédelmi érintettség	10
2.	A potenciális bányatelek	11
2.1.	Előélete	11
2.2.	Térbeli lehatárolás	12
3.	A tevékenység	12
3.1.	A bányaművelés	13
3.2.	Tervezett munkálatok és számításba vehető változatok	13
3.3.	A létesítmény szükségességének indoklása	14
3.4.	Referencia	14
4.	Az ásványvagyon	14
4.1.	Mennyiségi számítások	14
4.2.	A haszonanyag minősége	15
5.	Anyag- és eszközrendszer	15
5.1.	Infrastuktúra	15
5.2.	Közlekedés és gépszükséglet	16
5.3.	Személyzet	17
III.	A BÁNYA MŰKÖDTETÉSE KÖVETKEZTÉBEN ...	19
1.	Levegő	19
2.	Talaj	20
2.1.	A terület talajtani jellemzői	20
2.2.	A potenciális talajszennyezők	21
2.3.	Térlefedés és tagoltság	22
3.	Víz	23
3.1.	Felszíni víz	23
3.1.1.	Csapadékvíz	23
3.1.2.	Folyók és csatornák	24
3.2.	Felszín alatti víz	24
3.3.	Vízvizsgálat	25
4.	Zaj- és rezgésvédelem	26
5.	Élővilág	26
5.1.	Védettségi helyzet	27
5.2.	A bánya területe és környezete	27
5.2.1.	Helyszíni szemle	27
5.2.2.	Agrár élőhelyek	30

5.2.3-	Á-NÉR térkép	31
53.	Botabika	32
5.2.2.	Zoológia	33
5.3.	Az ember és az épített környezet	33
5.3.1.	Az ember	33
5.3.2.	Épített környezet	34
6.	Tájvédelem	34
6.1.	Táj- és környezet	34
6.2.	Területhasznosítás	34
6.3.	Rekultiváció	35
7.	Hulladékgazdálkodás	35
7.1.	Termelési hulladékok	36
7.2.	Veszélyes anyagok	36
7.3.	Egyéb	37
8	Éghajlatváltozási	37
8.	A tevékenység megszüntetése	40
9.1.	A bányá felhagyása	40
9.2.	Havaria	41
11	Országhatáron túli hatások	41
12.	Összefoglalás és javaslatok	41
12.1.	Összefoglalás	42
12.2.	Javaslatok	42
	Mellékletek	
1	Szakértő jogosultságok	
2	Elő kutatási	
3	Úthasználati kérelem	
4.	Óvadékszerződés előzetes	
5.	Tulajdoni lap	
6	Térképek	
	Külön mellékletek	
1.	Örökségvédelmi szakanyag	
2.	Talaj és talajvíz mintavétel jegyzőkönyvekkel	
3.	Levegő és tájvédelmi tervfejezet / egyben /	

Bevezetés, a bányászatról

A bányászat a nem megújuló ásványi nyersanyagok kitermelésére irányuló munkálat, ami magába foglalja a Föld kérgéből hasznosítható ásványi nyersanyagok kutatásával, feltárásával, kitermelésével, minőségjavításával, szállításával, esetenként a késztermék gyártásával és kereskedelmével foglalkozó tevékenységek összessége érthető.

A bányaművelés lehet külszíni és mélyművelés, a hasznosítható ásványi nyersanyag pedig szilárd, folyékony, gáznemű és geotermikus energia. A külszíni fejtés során a hasznosítható ásványi nyersanyag felett lévő, úgynevezett fedő kőzetet a hasznosanyag kinyeréséhez teljesen el kell távolítani. A tőzeg és a lignit, az építő- és díszítőkövek, valamint az építőanyagok bányászatának szinte kizárólagosan ez a módja, és a barna-, illetve feketekőszén és a nemfémes ásványok és érctelepek is sokszor felszínhez közeliek. A technológia fejlődésének köszönhetően ma már léteznek több száz méter mély külszíni fejtések is.

I. ÁLTALÁNOS ADATOK

1. Előzmények

A MAGA-PLUS vállalkozó / 4244 Újfehértó Farkasnyári út 30. / homokbányát kíván megnyitni Érpatak település külterületén. A külszíni bányászati tevékenység megkezdése előtt a várhatóan bekövetkező változásokat környezeti elemenként a 314/2004. Kormányrendelet 1. számú mellékletének előírásait betartva előzetesen dokumentálni szükséges.

sorszám	tevékenység	küszöbérték, feltétel
19.	egyéb bányászat, amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe	méretmegkötés nélkül

2. A megbízás

A Vállalkozó Cégünket bízta meg az EVD összeállításával, hogy abban :

- rögzítsük a bővítés környezetre gyakorolt hatásait,
- határoljuk le a hatásterületet,
- tegyünk javaslatot a szennyezés-megelőzési intézkedésekre és a monitoringra.

A szakanyag készítőinek adatai :

- Leviczkyné Dobi Mária talajtani és környezetvédelmi szakértő
 - NAK Szaktanácsadói Névjegyzék száma : 1098,
 - FVM Szakértői Névjegyzéki ügyiratszama : 059/2010. / a termőföld talajvédelme = talajvédelmi tervek készítése, tápanyag-gazdálkodás, agrár-környezetgazdálkodás /,
 - 15-0684 - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnökkamara : 139/2009.
- Környezetvédelmi Felülvizsgáló és Állapotrögzítő Szakértő SZKVhu, SZKVzr, SZKVle, SZKVtv és SZ-K.

- Az „Élővilág” tervfejezet összeállítója

NYÍR DEEP-LIFE KFT. / 4400 Nyíregyháza, Fazekas János tér 16.. X/80. /, szakértő Nyíri Sándor.

1. számú melléklet - a szakértők szakmai jogosultságai

3. Jogszabályok

A vizsgálati anyag összeállítása során az alábbi jogszabályokat vettük figyelembe :

- 1993. évi XLVIII. törvény - a bányászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Kormányrendelettel -,
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 12/1996. / VII. 4. / KTM rendelet a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről,
- 203/1998. / XII. 19. / Kormányrendelet a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról,
- 239/2000. / XII. 23. / Kormányrendelet - a bányatavak hasznosításával kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről -,
- 2011. évi CXXVIII. Törvény - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról -,
- 12/2003. / III. 14. / GKM rendelet - a védő- és határpillérek méretezéséről szóló Bányabiztonsági Szabályzat kiadásáról -,
- 221/2004. / VII. 21. / Kormányrendelet a vízgyűjtő-gazdálkodás egyes szabályairól.
- 27/2004. /XII. 25. / KvVM rendelet a felszínalatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról,
- 14/2008. / IV. 3. / GKM rendelet a bányászati hulladékok kezeléséről,
- 63/2004. / IV. 27. / GKM rendelet - a nyomástartó és töltölésítmények műszaki biztonsági hatósági felügyeletéről -,
- 101/2004. / VII. 30. / GKM rendelet - a Külszíni bányászati tevékenységek Bányabiztonsági Szabályzata kiadásáról -,
- 368/2004. / XII. 26. / Kormányrendelet a 220/2004. / VII. 21. / Kormányrendelet módosításáról.
- 314/2005. /XII. 25. / Kormányrendelet - a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról,
- 27/2006. / II. 7. / Kormányrendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről,
- 45/2006. / XII. 8. / KvVM rendelet az európai közösségi jellegű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről,
- 27/2008. / XII. 3. / KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról
- 90/2008. / VII. 18. / egységesített FVM rendelet - a talajvédelmi terv készítésére vonatkozó általános követelmények -,
- 1993. évi XLVIII. törvény - a bányászatról, egységes szerkezetben a végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Kormányrendelettel -,
- 6/2009. / IV. 14. / KvVM-EüM-FVM együttes rendelet - a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről -,
- 2010. évi IV. törvény a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. Törvény módosításáról,
- 306/2010./ XII. 23. / Kormányrendelet - a levegő védelméről -,
- 4/2011. / I. 14. / VM rendelet - a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről -,

- 62/2011. / XII. 29. / BM rendelet - a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól -,
- 234/2011. / XI.10. / Kormányrendelet - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. Törvény végrehajtásáról -
- 2012. évi CLXXXV. Törvény - a hulladékról ,
- 440/2012. / XII. 29. / Kormányrendelet - a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adat-szolgáltatási kötelezettségekről -.
- 43/2013. (V. 29.) VM rendelet - a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet és a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet módosításáról -,
- 24/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet - a védő- és határpillérek méretezéséről szóló Bányabiztonsági Szabályzatról -.

4. Az engedélykérő adatai

4.1. A Megbízó

paraméterek	Érpatak tervezett homokbánya
tulajdonos és üzemeltető	
- neve	MAGA-PLUS KFT.
- cégjegyzékszám	Cg 1509070458
- adószáma	13651534-2-15
- lakcíme	4244 Újfehértó Farkasnyári út 30.
- képviselő	Támcsu Beáta cégvezető
- e-mail	magamagaplus@gmail.com
KÜJ szám	-
telephely	
- fellelhetőség hrsz.	ÉRPATAK 0224/12
- kiterjedése ha	16.0531
- EOVS koordináták, központi	850790-279127
- KTJ szám	-
tevékenység	
- megnevezése	kavics-, homok-, agyagbányászat
- TEÁOR	0812
- a bányaművelés módja	külszíni, gépi szárazfejtés
- a kitermelt anyag	homok
bányamérnök	Hilgert László
- telefon	30/9576353

4.2. Dokumentáció

A bányaművelés megindításával kapcsolatosan eddig az alábbi ügyiratok állnak rendelkezésre :

- a bányatelek előkutatási bejelentésének elfogadása
- kibocsátó - Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
Bányászati és Gázipari Főosztály

Bányászati és Kordinációs Osztály
iktatószáma - SZFTH-BANYASZ/13496/2024. -
2. számú melléklet - a Felügyeleti Hatóság levele

- örökségvédelmi hatástanulmány
szakértő - Dr Bálint Marianna FKTANH
külön csatolmány

- talajvédelmi terv humuszmentéshez
iktatószáma - L-LAB Mertcontrol Group, Debrecen,
talajvédelmi szakértő - Mézes Zoltán, 024/2010.
külön csatolmány

- közútkezelői hozzájárulás kérése
3. számú melléklet

- óvadékleteti szerződés, tervezet
4. számú melléklet

4.3. A tevékenység helye és területigénye

A tervezett bányatelek az alábbi ingatlan-nyilvántartási adatokkal jellemezhető parcellát érinti :

hrsz.	blokkazonosító	nagyság ha	művelési ág
ÉRPATAK 0224/12	T2JK8-H-15	16.0531	
...a		13.7059	szántó
...b		2.0531	erdő
...c		0.2941	vízállás

A területet az ingatlan-nyilvántartásba teljes kiterjedésben átjegyzik kivett bányatelekként. A bányaművelés azonban nem érheti el a határvonalat, 30 m-es határpillért kell tartani / határpillér = a bányatelek határvonala mentén kijelölt olyan védőpillér, amely biztosítja, hogy a bányaműveletek okozta felszíni kőzet- és talajmozgások a bányatelek határán belül legyenek /. Ennek megfelelően a térlefedés mérete a következőként alakul :

terület	méret ha
bruttó	16.0531
nettó kb.	12.84
- %	80

A potenciális bányatelek birtokosa 1/1-ben a Megbízó cég tagja.

5. számú melléklet - tulajdoni lap
6. számú melléklet - térképvázlatok

II. A TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK

1. A bányatelek

1.1. A település

ÉRPATAK Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Közép-Nyírségben fellelhető település. Az írott forrásokban a 12. század végén tűnt fel először, bár a temetői leletek a honfoglalás korra utalnak. Eredeti neve Hugyaj - csillag jelentésű - volt, mai nevét 1908-ban kapta az országos Földrajzinév Bizottságtól, utalva a határán keresztül folyó meghatározó nyírségi vízfolyásra, az Érpatakra / VIII. számú főfolyás /. A falu a korábbi időszakban szerves szimbiózisban élt a NY-ról szomszédos nagyközség-város Újfehértóval, nem volt önálló postája, távírója és vasútállomása sem. A település az elmúlt évtizedekben sokat fejlődött. A lakások infrastrukturális kiépítése részleges. A lakosság életkörülményei javulóak, ennek kialakulását nagyban segítik a pályázati lehetőségek. A helyben dolgozók főként földművelésből és állattenyésztésből élnek. Turisztikai látványosság a Zsindelyes Cottage, túlnőtte a térségi keretet és tevékenységével lehetőséget nyit a rekreáció / az ember testi-lelki jólétének megteremtése / társas és kulturális módozatának.

A község meghatározó paraméterei :

helység	megye	KSH kód	terület ha	lakosság fő	népsűrűség fő/km ²
ÉRPATAK	15	1085	3133	1865	59

1.2. A bánya területe

A vizsgálatba vont bányaként kijelölt terület ÉRPATAK község külterületének az ÉNY-i negyedében található. Megközelítése : Nyíregyházáról D-i irányba haladva a 4. számú főút áthalad Újfehértó városán. Központjában a körforgalmi csomópontban K-re térve Nagykálló felé kell indulni a 4912. számú úton. Az út a vasúti síneken / Szolnok–Debrecen–Nyíregyháza–Záhony vasútvonal a MÁV 100. számú, kétvágányú 25 kV 50 Hz-cel villamosított nemzetközi fővonala / való áthaladás előtt derékszögű kanyarulatot ír le, majd enyhén ÉK-i irányba fordul. Kb. 1 km után jobbról becsatlakozik a 49121. számú Érpatak településre bevezető mellékút, és tovább haladva mindkét oldalról erdőhöz érünk. Kb. 150 m-re jobb oldalon érjük el parcellát, aminek alakja szabálytalan téglatest, NY-ra beszűkülve egy pontban végződik, majd az úttörésben kiszélesedik. Szántó művelésű, a közút mentén álló és a körben övező

akácfasorok térben belépnek a területbe. É-ről és D-ről is nem járt, ezért fákkal benőtt földút keretezi, és alatta akácerdő a szomszéd. Távolabb is erős az erdősültség, de szántó parcellák is fellelhetők.

A bányatelekkel szomszédos területek bemutatása :

égtáj	hrs.	művelési ág	településrendezési terv szerint
É	0106/2 0691 0226/3 0226/3	erdő kivett, közút kivett, út szántó	gazdasági erdő, Eg közlekedési terület, Kk mezőgazdasági – Má mezőgazdasági - Má
K	0224/14	szántó	mezőgazdasági - Má
D	0222/21 0224/11-13	kivett, út erdő	mezőgazdasági – Má gazdasági erdő, Eg

A bányatelek sarokpontjainak távolsága a szomszédos települések lakóházaitól

égtáj	település	utca	távolság m
É	Nyíregyháza-Butyka	Suták Sámuel	5000
ÉK	Nagykálló	Széchenyi	8720
DK	Érpatak	József Attila	1580
DNY	Újfehértó	Vasút	1590
NY	Újfehértó	Lehel	1850

1.3. A környezet természetföldrajza

ÉRPATAK település határa

1. ALFÖLD nagytáj,

1.10. NYÍRSÉG középtáj,

1.10.11. a Közép-Nyírség természetföldrajzi kistájban fekszik

/ Dövényi : Magyarország kistájainak katasztere, 2010. /.

Éghajlati jellemzés

A NYÍRSÉG a meleg, mérsékelt száraz, mérsékelt forró nyarú éghajlati zónában fekszik. Nyara száraz, tele hideg. A kitavasodás későn indul meg, a napi középhőmérséklet csak április közepe után emelkedik 10 C° fölé és nagy a késő tavaszi fagyveszély. A január közép-hőmérséklete -3.5 fok alatti, a júliusi 20-21 ° közötti, az évi középhőmérséklet 9.5 C° körüli. A napsütés évi összege sokéves átlagban 1900-2000 óra. A csapadékösszeg 570 mm körüli, melynek legkisebb és legnagyobb értéke 437-954 mm. Az évi átlagos vízhiány 50-75 mm között változik. Legcsapadékosabb hónap a június - július, legszárazabb a február-március, az őszi másodmaximum gyengén fejlett. Hóban gazdag terület, a hótakarós napok száma 35-45 közötti. Felhőzete 50 % körüli. Az ország jellemzően széles tája, a terület fölött uralkodó szél ÉK-i irányú, annak előfordulási aránya 20 %.

Domborzati viszonyok

A NYÍRSÉG környezetéből szinte É-D-i irányban hosszan, kb. 120 km távolságra elnyúlva szigetszerűen elkülönül. Felszíne nyughatatlan hullámos, erősen hullámos. Legmagasabb pontja a Hoportyok 183 m tengerszint feletti magassággal, ami egyben az Alföld legnagyobb kiemelkedése is. A felszín alakításában a folyóvíz mellett fontos szerepe volt a szélnek is. A szél mozgásba hozta és messzire szállította a

törmelékkúp anyagának nagy részét. A Nyírség kiemelkedése után a Tisza folyó a mainak megfelelően alakította ki medrét, és ezzel a terület élővízfolyás nélkül maradt. Az elhagyott folyómedreket a szél homokkal töltötte fel. A különböző időszakokban változott az éghajlat és vele változott a mozgatható homok mennyisége és területi elhelyezkedése is. A jelenlegi hullámos felszín a szél hatására jött létre. A táj domborzatára az észak - dél irányú dombvonulatok, szélbarázdák, deflációs mélyedések és nagyobb, laposabb felszínek a jellemzőek.

Hidrológiai viszonyok

500 mm. Így a helyi vízfolyásokban és csatornáknak csak a tavaszi hóolvadás idején és kifejezetten csapadékos években található víz.

Felszíni víz : a Nyírségben fellelhető vízfolyások jórészt mesterséges csatornák, hálózatuk centrifugális elrendeződésű, folyásuk sugarasan a peremterületek felé irányul. Időszakos jellegűek, ezért eróziós tevékenységük csekély.

A sokévi csapadék 550–600 mm közötti, amiből a természetes párolgás több mint 500 mm. Így a helyi vízfolyásokban és csatornáknak csak a tavaszi hóolvadás idején és kifejezetten csapadékos években található víz.

Felszín alatti víz : a Nyírség alatt a talajvíztükör nem egyenletes fekvésű, bár vízzáró réteg csak ritkán mutatható ki. A vízháztartási körülmények miatt az évi talajvízforgalom csekély.

A talaj jellemzése

A táj ásványi nyersanyaga a Tisza folyó és északi mellékvízeinek hordalékából származik. A talajképző kőzet a Kárpátokból a folyók által lesodort törmelékkúp anyagán épült fel, és azok az egyes földtörténeti korokban különböző hatásoknak voltak kitéve. Így az első időszakban a víz, később a szél játszotta a döntő szerepet. A domborzat, a szemcsenagyság szerinti eloszlás és a hidrológiai viszonyok erősen hatottak a talajképződésre. A talajok 82 %-a homokon képződött és kevés szerves anyagot tartalmaznak.

Érptakak térségében uralkodó talajtípusok a homok alapkőzetén kialakult humuszos homok és kelet-európai barna erdő-, a viszonylag mélyebb részeken a homokos iszapon létrejött réti talajok.

Az élővilág

A Nyírség természetes növényzete az Alföld flóraidékének Nyírségense flórajárásába tartozik. Eredetileg a mélyebb térszíneken lápokkal, mocsarakkal, a buckatetőkön homokpuszta gyepekkel tarkított nyílt tölgyerdők és zárt nyíresek voltak. Ma a szántóterületek uralkodnak, a táj kis felületen őrzi a régmúlt idők vonásait.

A terület állatvilágát alapjaiban a fellelhető növényzet meghatározza, amely valaha igen gazdag volt. A kulturális környezet azonban kevesebb állatnak felel meg, a szegényedés főként nagyvadban jellemző.

1.4. Környezetvédelmi érintettség

A környezeti érzékenység egyfajta affektív attitűd. A környezetileg érzékeny terület bonyolult bürokratikus jogi, közgazdasági, talajtani, vízrajzi, ökológiai, termesztés-technológiai, stb. szempontból lehatárolt térrész. Az érzékenység intenzitását egyszerre több tényező is befolyásolja, és a lehetséges változatok között dönteni kell a célok és feladatok fontossági sorrendjében. A környezetvédelmi és agrárkörnyezeti érdekek

hasonló értékelési paraméterek alapján kerültek meghatározásra, így egymással nem kerülnek konfliktusba, sőt közös felhasználási zónarendszerben egyesíthetők.

Az egységesített 43/2013. FVM rendelet Me-par blokkok szerint tartalmazza hazánk nitrát érzékeny területeit. A rendelkezésünkre álló adatok szerint az érintett blokk nitrát-érzékeny, egyéb oltalom nem érinti.

A település besorolása a felszín alatti víz szempontjából :

helység	fokozottan érzékeny	érzékeny	kevésbé érzékeny	kiemelten érzékeny
ÉRPATAK	-	+	-	-

A községben nincs kijelölt vízbázis.

2. A potenciális bányaterület

2.1. Előélete

Az építészeti kultúra modernizálása előtt még a 20. század első felében is a települések lakossága az építőanyagok nagyobb részét szűk környezetében kereste és használta. A fa ha nem is korlátlanul, de mindenütt rendelkezésre állt, és kialakítottak vályogvető- és homok-gödröket. Az építési kultúra a múlt század közepére jelentőset fejlődött. Az építőanyagok sorából gyakorlatilag kimarad a házilagosan sárból és törekből készített vályogtégla, ezért szinte felhagytak az agyagminőségű talajok további kitermelésével, a homok iránt kereslet azonban megnövekedett. A mezőgazdaság kollektivizálása során a termelőszövetkezetek sok helyen maguk kerestek anyagminőségében megfelelő, de a mezőgazdasági termelés szempontjából nem zavaró helyeket. A szakmailag nem irányított munkálat következtében a homokbányákban a mederfenék szabálytalan, zezugos kialakítású lett és nagyfokú volt a balesetveszély.

A társadalmi- és tulajdonváltással a homokbányák többsége hosszabb-rövidebb időre gazdátlanra vált. A rendszeres bolygatás felhagyásával a környezetből növények és állatok kezdtek betelepülni. A településeken a hulladékképződés volumenének megnövekedésével a bányatelkek szélein eleinte alkalmasszerűen kisebb kupacok lerakása kezdődött, majd több üreg önkormányzati szeméttelpeppé vált.

Érpatak község határában a helyi Béke termelőszövetkezet, majd jogutódja az újfahértói Lenin tsz. az 1960-as évek elejétől művelt homokbányát a 0106/1 hrsz. parcellán. Egy magánvállalkozó Érpatak-I. fedőnéven a szükséges engedélyek megszerzésével 2007. évben kezdte meg a homokkitermelést, és miután a 2020-as évek elejére a haszonanyag elfogyott, a bánya bezárt és napjainkra megtörtént a terület rekultivációja. A volt bányaterület a jelen vizsgálati területtel szinte közvetlen szomszédos szemközti parcella a közút túloldalán.

A jelen vizsgálatba vont területre a tsz-időkben gyümölcsfákat telepítettek és almáskertként művelték kb. 30 évig. A társadalmi és tulajdonváltás idejére a fákat már letermelték, és szántó művelésüként történt meg a személyre szóló nevesítése. A terület felszíne homokdombos, a tengerszint feletti magasság 127.6-132.50 mBf közötti, minőségi besorolása 7. és 8. osztályú szántó, és annak napi szintű művelése a mai klímaviszonyok között ritkán gazdaságos : az éves output alig fedezi az input költségeket a talaj rossz víz- és tápanyag-gazdálkodása miatt.

2. 2. Térbeli lehatárolás

A kijelölt bányatelken végzett kutatófúrás EOY-koordinátáit az alábbi táblázat tartalmazza, és pontok a térképen lettek jelölve :

mérőpont száma	EOY koordináták	
	x	y
1.	279 316.68	850 958.34
2.	279 319.87	851 084.14
3.	279 013.07	851 090.23
4.	278 997.77	850 638.08
5.	278 995.70	850 320.59
6.	279 199.10	850 584.56
7.	279 202.63	850 594.24
8.	279 290.25	850 896.84
9.	279 305.45	850 941.34

A kitermelés mélysége a talaj vízszintjéhez igazodva került megállapításra, azt max. 1.0 m mélységig kívánják megközelíteni.

A bányatelek fedő- és alaplapjának tengerszint feletti magassága

lapok	magasság mBf
alap-	+114.00
fedő-	+132.50
rétegvastagság	18.50

3. A tevékenység

A tervezett tevékenység TEÁOR szerinti besorolása :

0812 - Kavics-, homok-, agyagbányászat

Ebbe a szakágazatba tartozik:

- az ipari és az építési célú homok és kavics kitermelése (bányászata és kotrása),
- a kavics őrlése és zúzása,
- a homok bányászata
- az agyag, a tűzálló agyag és a kaolin bányászata

A vizsgált bányatelken a homokkitermelés módja az alábbi lesz :
külfertés száraz gépi kotrású jövesztéssel.

3.1. A bányaművelés

A bányaművelés fő szakmai elemei a következők :

- területkijelölés

A vizsgált bányatelek kijelölése az előzetes földtani kutatási eredmények és a szakhatósági előírások figyelembevételével történt. A bányatelken belül történik a bányászati tevékenység, és itt kerül elhelyezésre fedő is, miközben ugyanitt találhatók meg a kotráshoz szükséges szárazulati gépészetek, valamint a belső üzemi úthálózat. Feldolgozó mű nem lesz, a kitermelt nyers homok a haszonanyag, és közvetlenül kerül értékesítésre .

A kijelölt bányateleknek kb. 80 %-án folyhat leművelés. A külső határvonalon 30 m-es határpillért kell fenntartani a szomszédos területek, és különös tekintettel az É-i határvonalon futó másodrendű közút fizikai állapotának megőrzése érdekében.

- bányaművelés

A bányaművelés a fedőréteg eltávolításával kezdődik, bár humuszmentes, azt biológiai aktivitása miatt meg kell őrizni, szükség lesz rá a rekultiváció során a felület lefedéséhez. A fedőréteg letermelése nagy teljesítményű földgépekkel történik / dózer, földgalyu, szkréper /, és azt a telephelyen fogják depóba halmozni. A haszonanyagot a védőzónát megőrizve homlokrakodóval közvetlenül a szállítójármű rakodóterére rakják.

A homlokrakodó markoló kanálának térfogata 3-5 m³-es. A jövesztésnek mindig a fejtési homlokra merőlegesen kell történnie. A haszonanyag rétegvastagsága helyenként 18.50 m, ezért a leművelést célszerű több szinten végezni.

- belső szállítás

A bányatelken a haszonanyagból nem kell depót építeni, mert a markoló kanállal a homok közvetlenül a szállítójármű rakodóterére üríthető.

Az anyagkiszállítás ütemében a kitermelés hely megközelítéséhez szükség lesz belső üzemi út kialakítására, és a balesetveszély elkerülése céljából azon be kell tartani a közúti közlekedés szabályait, az útvonalat táblák kihelyezésével kell egyértelműsíteni.

- külső szállítás

A bánya területére való be- és kilépés közvetlenül csak a 4912. számú közútról történhet, a bekötő szakasz karbantartásról folyamatosan gondoskodni szükséges :

- biztosítani a belső földút járhatóságát,
- a műútra való kilépéskor az esetleges sárfelhordást le kell takarítani, mert csúszásveszélyt okoz!

Az adott bányából a homokkiszállítás egyéb lehetőségek hiányában csak közúton történhet. A kiszállítás ütemét a vásárlói igények határozzák meg, a szállítójárműveket is biztosítják, a műszaki állapotért mindenkor az üzemben tartó a felelős.

A külsős munkavállalók gépjárművei a bánya területén a szállítási időszakon kívül nem tartózkodhatnak, kötelesek azt elhagyni.

3.2. Tervezett munkálatok és a számításba vehető változatok

Magyarország ásványi nyersanyagai között a homok kiemelten nagy készletekkel szerepel, ami a Kárpát-medence földrajzi fekvéséből következik. Hazánk geomorfológiai helyzete kedvezett a kavics- és a homok-felhalmozódásnak. A futóhomok képződése kb. negyedmillió év időtartamban a felső-pleisztocén Würm emeletének idején történt, és szinte teljesen beborítja a Nyírség tájegységet és átnyúlik a Hajdúságba is. A homokképződés, vagyis lerakódás sajátossága, hogy általában az alacsonyabb, illetve tagolatlan, enyhén hullámos területeken jelent meg. A kiüledett homok szigeteket és vonulatokat alkot. A homokanyag meghatározóan apró szemű, de helyenként közép szemű feldúsulás is fellelhető benne. Több helyen a homokrétegek között sávosan vas/III/-hidroxidos kicsapódás mutatkozik, ezek a kovárvány csíkok, és a felszín alatt 1-6 méter mélységig jelentkeznek. Az éghajlat változásával az első nagy homokmozgás megszűnt, a területet befedte a sztyepp-növényzet, és fokozatos megindult a talajképződés. Ahol a későbbiekben mozgásba lendült a futóhomok, tovább tartott az osztályozódás, ezért kevesebb benne a porfrakció. A futóhomok rétegek vastagsága a Nyírségben 5-20 m közötti. Az uralkodó szél irányba állította a dűnéket: azok a lerakódás irányából fokozatosan emelkednek, és hátul hirtelen megsüllyednek.

3.3. A létesítmény szükségességének indoklása

A bányászati termékként megjelenő homok szükségessége igazolt a gazdaságban: ma ebből épülnek a lakóházak és használják az infrastrukturális fejlesztésekhez. A cél egyértelmű: az építési nyersanyag iránt mutatkozó kereslet kielégítése, és a vizsgálatba vont terület a homokbányaként való kijelölése is ezért történik. A világban a legnagyobb homokigény továbbra is a nemzetközi jelentőségű közlekedési útvonalon várható autópályák és gyorsforgalmi utak mederágyának alapjába való bedolgozással, de igény van kereskedelmi létesítmények, vasúti pályák, hidak, műtárgyak, repülőterek, árvízvédelmi létesítmények, stb. megépítéséhez, tehát valószínűsíthető, hogy a magas- és mélyépítőipar középületi szektorában a jelenlegi felhasználási igény hosszabb távon fennmarad.

Gazdaságossági számítások szerint a homok ára kb. 50 km-es szállítási távolságon túl megduplázódik. Igazodva a potenciális lelőhelyekhez és a felvevői igényekhez a homokbányászat szempontjából hazánk mozaikosan felosztott, és ebben helye van a tervezett érpataki homokbányának.

3.4. Referencia

A szűk térségben több hasonló paraméterekkel jellemezhető homokbánya már befejezte működését, területüket rekultiválták, így pl. Nyíregyházán Rozsrét és Mandabokor, Nagykállóban a Kristófkerti, Érpatak-I. számú, stb. Újfehértó külterületén jelenleg van egy működő bánya, és szükség mutatkozik hasonló homokminőséget biztosítóra.

A Megbízó új belépő a bányák üzemeltetőinek sorába, korábban ilyen tevékenységet nem folytatott, a fent megjelölt homokbányák jó referenciát biztosítanak a tervezett kitermelés beindításához.

4. Az ásványvagyon

4.1. Mennyiségi számítások

A homokbányákban a területről a kitermelt homok soha nem 100 %-ban a főtermék, a kimaradó részek az alábbiak :

- a határpillér a védelmi funkció miatt nem bontható meg.
- bánya meddő a humuszos fedőréteg és az esetleg közbetelepülő agyagos vagy iszapos réteg.

A vizsgált bányaterület jelenleg meghatározóan szántó művelésű, és az ingatlan-nyilvántartásban kivett bányatelekké kell minősíteni. Az átminősítés a humuszcsoport vizsgálata alapján, a talajvédelmi terv megállapítása szerint a felső humuszcsoport, a rétegre azonban szükség lesz a rekultiváció során a nyílttá váló terület lefedésére.

A homokbánya kalkulált anyagmennyisége a következő :

anyagminőség	mennyiség m ³	%
összes vagyon	1 074 990	100
pillérben marad	207 934	20
kitermelhető	867 056	80

Az adott homokvagyon kitermelési ütemét a mutatkozó vásárlói igények fogják meghatározni, ezért a bánya működése néhány évre, de akár évtizedekre kiterjedhet.

A Megbízó által tervezett élettartam 5 év 2025-2029. között.

4.2. A haszonanyag minősége

A bányatelek területén a feltárt homokréteget aprószemcsés futóhomok alkotja, színe sárga-világossárga.

A homok a felhasználás módja szerint minősíthető, a kategóriák :

- vakolóanyag

Az építőiparban vakolatkészítéshez használt homok max. közepesen nagy, szögletes szemcséjű és agyagtartalomtól mentes. Ilyen a Duna-Tisza-közi folyóvízi homok és a Nyírségi szél által szállított futóhomok.

- földműanyag

és annak osztálykategóriái :

M-1. kiváló - durva szemcséjű, $S_{0,063} \leq 5\%$ paraméterű talajok / kavicsok, homokos kavicsok, kavicsos homokok és homokok /, ha $C_u \geq 6$ és a szemeloszlásuk folytonos.

M-2. jó - durva szemcséjű, $S_{0,063} \leq 5\%$ -os jellemzett talajok / kavicsok, homokos kavicsok, kavicsos homokok és homokok /, ha $C_u \geq 6$ és szemeloszlásuk hiányos, illetve ha $3 \leq C_u < 6$ és szemeloszlásuk folytonos. A vegyes szemcséjű, $5 \leq S_{0,063} \leq 15\%$ jellemzővel bíró talajok / iszapos és/vagy agyagos kavicsok és/vagy homokok /, ha szemeloszlásuk folytonos. Mállásra nem hajlamos, folytonos szemeloszlású közet-törmelékek, ha legnagyobb szemcseméretük nem nagyobb 200 mm-nél.

A további kategóriák : M-3 megfelelő, M-4 elfogadható, M-5 kezeléssel alkalmassá tehető, M-6 nem használható.

5. Anyag- és eszközrendszer

5.1. Infrastruktúra

A tervezett bányatelken jelenleg

- nincs épület, telefonhálózat, víz- és szennyvízvezeték, gázvezeték, vasúti sínpálya, stb.

- a DK-i sarokpont fölött elektromos légvezeték fut keresztül, a tartóoszlopok a parcellán kívül esnek. A bányaiüzemeltetés elektromos áramot nem igényel.
- nincs rajta nyilvántartott örökségvédelmi terület, de az 53507, 53515 és 53522. számmal jelzettek térbeli közelsége okán azonban teljes bizonyossággal nem lehet kizárni. A talajbolygatás során régészeti megfigyelést kell fenntartani, és amennyiben lelet kerül elő, vagy felmerül annak gyanúja, kötelesek a munkát abbahagyni, és értesíteni a területileg illetékes Jóna András Múzeumot / 4400 Nyíregyháza Benczúr Gyula tér 21. telefon : 42/315-722 /.

A vizsgált bánya külszíni fejtésű szabadtéri munkahely lesz, a területen stabil épület-építményt nem állítanak, azonban iroda-raktárként konténert helyeznek ki a telephelyre való belépési szakasz mellé.

Az érvényben lévő Településrendezési Terv szerint a terület jelenleg mezőgazdasági besorolású / Má /.

5.2. Közlekedés és járműszükséglet

A közlekedés a társadalom és a gazdaság működésének alapvető feltétele, és egyben a hatékonyság fokmérője. Az országban az utak hálózatot alkotva kapcsolják össze a településrendszer egyes elemeit, az úttervezési osztályban mindegyikük meghatározott ranggal rendelkezik. Hazánk 1990-es években kialakult úthálózati fejlesztési stratégiája a centrális Budapest térszerkezetet gyűrű irányú kapcsolatokkal egészítette ki. Az utak jelentősége az autók számának növekedésével tovább nő. Az autópályák vonzzák az új befektetéseket, amelyeknek birtoklásáért verseny folyik a települések között, mert elősegítik az infrastrukturális fejlesztéseket.

A bánya működtetésének alapfeltétele a szállítást bonyolító közlekedés :

- belső, a bányatér belüli mozgathoz, pl. a feltalaj depózása.
- külső, a kitermelt homok megrendelőkhöz való eljuttatása.

A bányatérben a fedőréteg letermelését a homokkitermelés ütemében és javasolt vegetációs időnyen kívüli időpontban végezni. Az őszi-téli csapadék hatására a talaj földnedves, ezért kevésbé kell számítani kiporzásra is.

A bányatérben a kitermelés módja külfejtés száraz gépi kotrású jövesztéssel.

A humuszletermelés gépszükséglete :

- 1 db láncalpas kotró,
- 1 db toló lappal felszerelt dózer,
- 1 db négytengelyes billenős platójú tehergépkocsi.

A haszonanyag szállítójárműre való rakodása további 2 db homlokrakodót igényel.

Az erő- és munkagépek a munkaidőn túl is a bányaterületen parkolnak.

A bányában a haszonanyag kitermelése méretében a megrendelői igényekhez fog igazodni, kisebb volumen esetén tömbösítik azt, és előre tervezett napokon termelnek.

A homok-kiszállítás tervezett paraméterei a következők :

paraméter	tervezet
évi munkaidő hónap	10
havi munkanapok száma	24
napi munkaidő óra	7-16 = 9
évi termékmennyiség m ³	175 211

havi termékmennyiség m3	17 521
napi termékmennyiség m3	730
gépkocsi-terhelés m3t/forduló	20
napi forduló száma	36-37 tele és üres
rakodási idő perc	15

A bányatermék kiszállítására nincs más lehetőség, csak a közút igénybe vételével, tengelyen jut el a megrendelőkhöz. A bányatelek É-i határvonala közvetlenül a 4912. számú összekötőút, ami Újfehértó-Nagykálló városok közötti kapcsolatot biztosítja / a régi „sút”/, a közelmúltban a teljes nyomvonalat felújították. A bányában dolgozók a munkahelyre való eljutáshoz igénybe vehetnek közforgalmú járművet, vagy saját gépjárművel érkeznek a helyszínre.

A bányaművelésben a járművek hajtóanyaga a dízelolaj. A munkavégzés folyamatosságához helyben kell megoldani az üzemanyag vételezésének lehetőségét, tartályból mobilkút formájában.

5.3. Személyzet

A bánya veszélyes üzem, a berendezésnek és tevékenységének közvetlen irányítói felügyelet alatt kell állnia, ehhez az alábbi dolgozói létszámot szükséges alkalmazni :

beosztás	alkalmazás	fő	végzett tevékenység	gyakoriság
bányamérnök	megbízás	1	szakmai irányítás és felügyelet	heti
műszakvezető adminisztrátor	tulajdonos vagy megbízott	1	a napi szakmai irányítás teljes adminisztráció	napi napi
gépkezelő	alkalmazott	1	homlokrakodó kezelése	napi
gépkocsivezető karbantartó	alkalmazott	1	gépjárművek irányítása lakatos és egyéb karbantartási munkák	napi napi
éjjeliőr		1	vagyongfelügyelet	napi
összesen		5		

A fentiekben megjelölésre került az alkalmazási jogviszony, a munkaidő és a szakmai képesítés iránti elvárás is.

A munkavédelmi szabályzat előírása alapján

- a munkavégzés során a bányában egyidejűleg mindenkor legalább két személynek kell jelen lennie,
- folyamatosan biztosítani kell a kapcsolattartás lehetőségét, hogy szükség esetén lehetőség legyen segítség kérni vagy bejelentés tenni a szakmai vezetésnek, vagy a mentők, a tűzoltóság, a bányafelügyelet, a rendőrség, stb. elérését.

A bányában a kapcsolattartás eszköze a mobiltelefon.

A bányában dolgozóknak az alábbi szervezetek címének ismeretére van szüksége :

- Országos Mentőszolgálat

Telefon: 104

4244 Újfehértó

Százados út 21.

06-42/290-874

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei

Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és
Vízügyi Hatósági Főosztály
4400 Nyíregyháza Erdősor 5.
telefon: 06-42/594-609
telefax: 06-42/404-425.

- Érpataki Önkéntes Tűzoltó Egyesület
4245 Érpatak Béke út 28.
Mobil: +36 30 33 55 715

- Újfehértó városi Tűzoltóság
4244 Újfehértó Béke út 14.
Telefon: „105”, 06-42/290-005

- Rendőrség
Telefon: „112”,
4244 Újfehértó Debreceni út 2.
06-42/290-009

- Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
Bányászati és Gázipari Főosztály
Bányászati és Koordinációs Osztály
3527 Miskolc Soltész Nagy Kálmán út 5.
06-36/503-740

- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és hulladékgazdálkodási Főosztály
4400 Nyíregyháza Kölcsey út 12-14.
06-42/598-930

- Érpatak község Önkormányzata
4245 Érpatak Béke út 28.
Mobil: +36 30 33 55 715
e-mail: onkormanyzat@erpatak.hu
honlap: www.erpatak.hu

III. A BÁNYA MŰKÖDTETÉSE KÖVETKEZTÉBEN FELLÉPŐ IGÉNYBEVÉTELEK, SZENNYEZÉSEK

Napjainkban a homokra az iparban nagy szükség mutatkozik, a bányászati tevékenység megítélése azonban nem kedvező, az alábbiak miatt :

- a terület művelés alóli kivonásával csökken a termőföldek mérete,
- a jövesztési mód a külfejtés, és tájseb keletkezik, amivel a szűk környezet átalakul,
- a közúti szállítás során levegő és zajterhelést lép fel,
- a talajréteg letermelésével a talajvíz közelebb kerül a felszínhez és sérülékennyé válhat, miközben nő a párolgási veszteség.

A bánya-munkákkal okozott változásoknak a kisebb része reverzibilis, és a kedvezőtlen hatások csak mérsékelhetők. A károsító hatás fokozatai a következők : semleges, elviselhető, terhelő és károsító.

A homok-kitermelési technológia környezetvédelmi minősítése : a termelés során veszélyes anyag nem képződik, és nem is kerül felhasználásra.

Az egyes környezeti elemek egymástól soha nem függetleníthetők, kölcsönhatásuk is komplexen érvényesül, ezért integrált megközelítésben kell vizsgálni azokat a tervezett homokbánya működtetésével kapcsolatban.

A VÁTI a környezetre hatótényezők összevont vizsgálatával meghatározta Magyarország kistérségeinek környezeti állapotát- és veszélyeztetettségét. A Nagykállói kistérség a kevésbé terhelte és -veszélyeztetett kategóriába tartozik. / Az értékelési kategória lépcsői : kevésbé - kismértékben - közepesen - erősen – kiemelten érintett. /

A bányaműveléshez kapcsolódó hatásokat az alábbiakban környezeti elemenként értékeljük.

1. Levegő

A földi élet létrejöttében és megtartásában döntő szerepe van a Föld légkörét alkotó többkomponensű gázelegynek. A levegő stabil fizikai és kémiai összetétele biztosítja az élet fenntartását. az alapelem az oxigén, hiánya az élettel összeegyeztethetetlen. A légkör nehezen alkalmazkodik a többlet-szennyezésekhez, lokális és regionális szinten is magas koncentráció alakul ki. A légszennyezés eredete két forrású : természetes vagy és antropogén, és az utóbbi a jelentősebb. A 20. század végén lezajlott társadalmi és tulajdonváltással hazánk levegője jelentős ipari terhelésektől szabadult meg, azonban ma sem szennyeződésmentes. A légkörben a szennyezőanyagoknak gyors a terjedése és nagy távolságra is eljutnak. A kikerülés a felszínre történő kiülepedés, ami végbemehet csapadékkal nedves kihullással / rain-out, wash-out /, illetve csapadékmentes időszakban száraz kihullással / fall-out /. Az aeroszol részecskék turbulens diffúzióval vagy gravitációs ülepedéssel kerülnek ki. A nyomgázok - SO₂, NH₃, NO₂ - száraz kihullását a turbulens diffúzió, a felszínen lejátszódó adszorpció és az abszorpció folyamatok szabályozzák.

Az élőlényekre nézve a levegő kismértékű szennyezettsége is jelentős veszélyt jelent, mert légvételekor azok bejuthatnak a szervezetbe. A szennyeződés elleni védekezés

folyamatos készenlét, és gyengíti az egészséget. A szennyező hatás érvényesülésének mértéke nagyban függ a terhelt szervezet egyedi érzékenységétől. A levegővédelem feladata a tiszta, egészséges levegő biztosítása.

A bányaterületre vonatkozó levegővédelmi tervfejezetet külön mellékletként csatoljuk.
7. számú melléklet

2. Talaj

A Föld legkülső szilárd burka, amely egyben a növények termőhelyéül is szolgál. Alapvető tulajdonsága a termékenység, hogy kellő időben és a szükséges mennyiségben képes ellátni a növényeket vízzel és tápanyagokkal, tehát része az anyag- és energiaáramlásoknak. Környezeti rendszernek : helyhez kötött megújuló, megújítható természeti erőforrás. Szennyeződéstől mentes megőrzése fontos, hogy a jövő generációjának továbbadható legyen. A föld védelme kettős feladat : mennyiségi és minőségi védelem. A talajpusztulás az emberi tevékenységek hatására felgyorsult, a veszteségét a természetes talajképző folyamatok már nem képesek pótolni.

Hazánk talajainak nagyobb része az agrártermelés és a természetvédelmi hatóság kezelésében van. A népesség növekedése és a civilizációs fejlődés szükségessé tette, hogy a települések, termelőüzemek és infrastruktúrális létesítmények teret foglaljanak. Ezek az agrárpotenciál csökkenését okozzák, ezért a művi környezet létrehozását korlátok közé kell szorítani.

A külszíni bányák esetén környezetvédelmi és ásványvagyon gazdálkodási szempontból kedvező, ha kevesebb de nagyobb teljesítményű bánya elégíti ki az igényeket. A térségben jelenleg mutakozó felvevőpiac igényli a tervezett homokbánya üzembe állítását.

2.1. A terület talajtani jellemzése

A vizsgált bányatelek kiterjedése 16.0531 ha, és ebből 15.7590 hektár az ingatlan-nyilvántartásban mezőgazdasági művelésüként van bejegyezve. Folyamatban van a művelés alóli kivonás, az azt megalapozó talajvédelmi terv már elkészült.

. számú melléklet - talajvédelmi terv

A talajvédelmi terv összeállításához ismerni kell a talajparamétereket, ezért a területen genetikai mélyszelvények kerültek feltárássra és megtörtént a mintaanyagok laboratóriumi vizsgálata. A fellelt genetikai talajtípus a savanyú homok alapkőzetten kialakult

- főtípus - váztalajok,
- típus - futóhomok talaj,
- az altípus - nem karbonátos,
- a kódja 042.

A laboratóriumi vizsgálati eredmények, a talajtani alapparaméterek a következők :

paraméter	mért érték	minősítés
kémhatása pH H ₂ O	6.74	gyengén savanyú
mész tartalma %	<0.1	mészmentes
só tartalma %	<0.02	sómentes
kötöttsége KA	25	homok
humusztartalma %	0.40	igen gyenge

humuszvastagság cm	0	mentes
--------------------	---	--------

A talaj jellemzése : morfológiailag a humuszos réteg kialakulása nem figyelhető meg és a talajképződés egyéb jelei sem kifejezettek. A fizikai féleség homok. Kémhatása gyengén savanyú. Termékenysége igen gyenge, a tápanyag-szolgáltató képességet a nitrogénkészlet határozza meg, a humuszsztint <0.50%, tehát gyakorlatilag mentes.

A mezőgazdaságilag hasznosított területeken a talaj tulajdonságaitól függően a termőréteget differenciáltan szükséges eltávolítani.

Mentésre érdemes, ha - biológiaiilag aktív,

- kémhatása nem szélsőséges,
- humusztartalma 1.0 %-ot meghaladó,
- követ, kavicsot nem tartalmaz,
- 20 cm-nél vastagabb.

A helyszíni szemlére és laboratóriumi vizsgálatokra alapozva a területen humuszmentést nem kell végezni.

Javasolt azonban a 0-30 cm-es felső talajréteg mentése, hogy rendelkezésre álljon a bányaművelés bevezetéseként a rekultivációban a terület felülterítésére.

2.2. A potenciális talajszennyezés

A talaj laboratóriumi vizsgálatai kiterjedtek az esetleges szennyező anyagokra.

A vizsgálati eredmények értékelését a 6/2009. / IV. 14. / KvVM-EüM-FVM együttes rendelet - a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről - 1. melléklete - anyagcsoportonként (B) szennyezettségei határértékek földtani közegre - kell végezni. külön melléklet - mintavételi és laboratóriumi jegyzőkönyvek / talaj és talajvíz /

- nitrogénformák

paraméter	nitrit	nitrát	ammónium
határérték mg/kg	100	500	250
mért érték	0.35	19.0	2.80
értékelés	mentes	mentes	mentes

A talaj nitrogénformákkal nem szennyezett.

- nehézfémek

paraméter	CAS szám	határérték	mért	értékelés
össz. króm Cr	7440-47-3	75	24	jó
nikkel Ni	7440-02-0	40	20	jó
réz Cu	7440-50-8	75	9.67	jó
cink Zn	7440-66-6	200	37.2	jó
arzén As	7440-38-2	15	2.5	jó
kadmium Cd	7440-31-5	1	0.29	jó
higany Hg	7439-97-8	0.5	<0.1	jó
ólom Pb	7439-92-1	100	7.33	jó
kobalt Co	7440-48-4	30	7.73	jó
molibdén Mo	7439-98-7	7	<1	jó
szelén Se	7782-49-2	1	<0.02	jó

A talaj nehézfémekkel nem szennyezett.

Irodalmi adatok bizonyítják, hogy Magyarország mezőgazdasági művelt talajai nem szennyezettek nehézfémekkel, toxikus anyagokkal és szerves mikro-szennyezőkkel, és az elvégzett laboratóriumi mérések is ezt bizonyítják.

A homokbányában a talajra nézve a legfőbb veszélyforrások a gépjárművek, mert üzemanyag elcsorgás és olajszivárgás történhet. Az esetlegesen bekövetkezett talajszennyezésnél a szennyezőanyag minőségének megfelelő mentesítést kell végezni: homokkal felitatni és zárt edénybe összegyűjteni, majd záros határidőn belül ártalmatlanításra jogosult átvevőnek leadni.

Havaria jellegű szennyezés bekövetkeztekor a bánya üzemeltetőjét jelentési kötelezettség terheli a környezetvédelmi Hatóság felé. Szükség esetén a mentesítéshez szaksegítség kérhető a fentebb megnevezett szervezetektől.

2.3. Térlefedés

A külszíni bányaterületen a tevékenységhez kapcsolódóan az alábbi térlefedések fognak kialakulni:

- bányatér

a kitermelés helye, és a homokkiszállítással mérete folyamatosan növekedni fog a terület teljes letermelésig.

- határpillér

a bányatelek határvonala mentén 30 m-es védelmi sáv kerül kijelölésre, ami biztosítja, hogy a bányaműveletek okozta felszíni közet- és talajmozgások a bányatelek határán belül maradjanak.

A haszonanyagból helyben depóniát nem építenek, a kitermelt mennyiséget közvetlenül szállítójárműre rakják.

Depóba kell kerülnie azonban a munkaterület felszínéről letermelt feltalajnak. A helyválasztás ne akadályozza a közlekedést. Felszínét síklapokkal kell határolni, és ügyelni kell, hogy a mentett anyag más tulajdonságú anyagokkal ne keveredjen és ne tömörödjön. Hosszabb idejű tárolás várható, ezért a gyommentesítésről is gondoskodni szükséges.

3. Víz

A víz alapvető életem, fontos környezeti tényező, korlátozottan előforduló erőforrás. Állami tulajdonú nemzeti kincs, védelme kiterjed a felszíni- és felszín alatti vizekre, azok készleteire, minőségére és mennyiségére, a felszíni vizek medrére és partjára és a víztartó képződményekre is. A vízhez kapcsolódó állami feladatokat a hatóságok látják el, a kisebb léptékű feladatokra pedig önkéntes alapon vízgazdálkodási társulatok / VGT / szerveződtek. A víz kitermelésének és felhasználásának feltételeit vízkészlet típusonként a területi adottságoknak megfelelően az igénybevételi határértékek figyelembevételével központilag állapítják meg, a sorrendről törvény rendelkezik. Az ár- és belvízvédelem állami feladat, az állami költségvetés keretéből pályázati úton növelhető a működtetéshez szükséges pénzkeret. A vízgazdálkodási tevékenység szervezeti lehatárolásának alapja a természetes vízgyűjtők kiterjedése.

3.1. Felszíni víz

3.1.1. Csapadékvíz

Csapadéknak tekinthető a légkörből bármilyen formában kicsapódó és a felszínre hulló víz. A sokéves csapadékatlag Érpatak település vonatkozásában 570 mm, a hótakarós napok száma 30, a hóréteg 10 cm vastagságú. A víz mennyisége és időbeli eloszlása alapvetően meghatározza a térség vízgazdálkodását. A felszínre hulló víz jelentős befolyást gyakorol a felszíni- és felszín alatti vízkészletekre. A beszivárgás - infiltráció - a talajfelületre jutott víz egy részének a hőmérsékleti, domborzati és talajszerkezeti adottságoktól függő lefelé irányuló mozgása a föld kérgében a nehézségi erő hatására, amíg át nem eresztő képződmény feletti vízzel telített réteget nem ér el. A sebesség jellemzi a talajok vízbefogadó képességét.

A bányatelek összefüggő felület, rajta a bányászati tevékenység megkezdése előtt a mezőgazdasági művelés volt a meghatározó. A területen fellelhető homok fizikai féleségű talaj vízbefogadó képessége nagy, a víztartó képessége azonban igen gyenge. Ez a homok az alkalmanként jelentkező nagyintenzitású csapadékot is képes szinte folyamatosan elnyelni.

3.1.2. Folyók és csatorna

A lecsapolások előtti időkben a domborzati viszonyok sajátosságai miatt a Nyírség legnagyobb része lefolyástalan volt. A csapadékos időkben a homokdombok közötti mélyedésekben összegyülekezett a víz, és a terület nagy részén lehetetlenné tette a földművelést. Ez felvetette a vízelvezető csatornák létesítésének szükségességét : az 1806. évtől kezdődően közerővel árkokat készítettek a pangó vizek elvezetésére. A Lónyai-főcsatorna fő ága 1879-ben készült el, hossza 91 km, aminek befogadója a Tisza. D-ről hat nagyobb és több kisebb csatorna torkollik bele. A főfolyások hossza 750 km, aminek végső kiépítése és befejezése 1939-re történt meg.

A szűk térség vize az Érpatak falu nevét is adó VIII. számú, Érpatak-főfolyás. A Közép-Nyírség NY-i szegélyének belvizeit vezeti le a Hadrázi VIII/7-2-, a Téglási VIII/7.- és a Bökönyi VIII/8.-csatornán, valamint kisebb mellékcsatornákon keresztül a Lónyai-főcsatornába a 21+720 fkm szelvényben. Az 50.16 km hosszúságú vízfolyás vízgyűjtőterülete 297.53 km². Felső szakaszát helyenként megszakadó magas partok kísérik, a torkolat mentén 4.05 km hosszon visszatöltéseztek. A vízgyűjtő felső részén összegyülekező és irányítottan levezetett belvizek táplálják az Oláhréti és a Nagyréti oldaltározókat, azoknak a tervezett homokbányától való távolsága >5 km. A vízfolyás felső szakaszán mért legnagyobb vízszintingadozás 168 cm, a közepes vízhozam 0.312 m/s. A meder átlagos esése 70 cm/km, a vízsebesség közepes vízhozamnál 0.045 m/s. A vízjáték a tározók alatt kiegyenlítettebb, a közepes vízhozam 0.584 m³/s, a Q_{max} 3.13 m³/s. (II).

Az Érpatak főágának a bányatelektől való legközelebbi pontja NY-i irányban 1100 m-re fekszik, a Dessewffy-csatorna megnevezésű oldalág azonban szintén a NY-i oldalon a bányatelekkel egyvonalon kb. 400 m-re egy nádasban ered.

ÉRPATAK község és térsége a vízügyi felügyelet szempontjából a Felső-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság / 4400 Nyíregyháza Széchenyi út 19. / szakmai irányítása és felügyelete alatt a

2-1. számú Felső-Szabolcsi vízgyűjtőterület,

2.3. Lónyay-főcsatorna vízgyűjtő-gazdálkodási alegységbe tartozik.

A terület kezelője a Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat / 4400 Nyíregyháza Széchenyi út 8. /.

3.2. Felszín alatti víz

A talajvíz az édesvízkészlet azon része, ami a talajban a felső vízzáró réteg felett helyezkedik el, és kitölti a talajszemcsék közötti üres teret. Megjelenési szintje leginkább a csapadék-, hőmérséklet- és nyomásviszonyoktól függ.

A vizsgált környezetben fellelhető genetikus talajtípus a homokon kialakult nem karbonátos homok fizikai féleségű talajok. A talaj öntözési szempontból fontos jellemzői : I-II. számú vízgazdálkodási kategória

- igen nagy-nagy víznyelésű és vízvezető képességű, gyenge-közepes vízraktározó képességű, igen gyengén-gyengén víztartó talaj,
- a hasznosítható víz / DV / mennyisége kicsi : >100 mm/100 cm.
- szántóföldi vízkapacitása kicsi / Vksz / >100 mm/100 cm.
- vízáteresztő képessége nagy 130-150 mm/ó a felső művelt rétegben, a mélyebb rétegekben is.

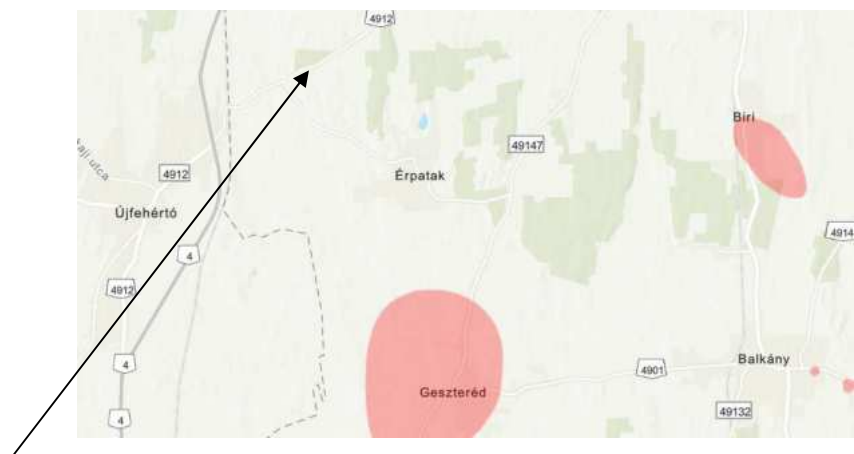

A talajvíz áramlási iránya ÉNY-i, a bányatelepről az Érpatak-főfolyás irányába mutat.

A talaj homok fizikai talajfélesége következtében a szivárgási tényező értéke $k = 10^{-3} - 10^{-5}$ mm/p körüli, tehát vízáteresztő, ami lehetőséget ad a szennyezőanyagok talajvízbe való szinte zavartalan bejutásának

A bányaműszaki Hatóság a kitermelés mélységét úgy határozza meg, hogy az a mindenkori talajvízszintet max. 1 m-rel közelítheti meg. A vizsgálati időszakban a talajvíz nyugalmi szintje 8.0 m volt.

A tervezett érpataki homokbánya szűk környezetében vízbázis nem fekszik, tehát szennyezés az ivóvizet közvetlenül nem veszélyezteti.

3.3. Vízvizsgálat

Kémiai tisztaság a természetben nem található, így a talajvíz sem az. A talajoldat különböző fizikai, kémiai és biológiai folyamatok / oldás, diffúzió, ioncsere, tápanyag-felvétel, stb. / színhelye. A vízmennyiséggel együtt változik a kémiai összetétel, amiben meghatározó a talajból kioldható anyagok minősége, és megjelennek benne a külső eredetű szennyeződések is. A talajba-talajra juttatott szennyezőanyagok a talajon, mint bonyolult fizikai, kémia és biológiai szűrőrendszeren keresztül érvényesülnek.

A talajmintavétellel egy időpontban 2024. december hónapban a talajvizet megmintázták és akkreditált laboratóriumi vizsgálat történt.

A vizsgálati eredmények értékelését a 6/2009. / IV. 14. / KvVM-EüM-FVM együttes rendelet - a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről - 2. melléklete - anyagcsoportonként (B) szennyezettségi határértékek felszín alatti vizekre - kell végezni.

paraméter mg/l	CAS szám	határérték	mért	értékelés
vízszint m	megütött		-11.0	
	nyugalmi		-8.00	
kémhatás pH		6.5-9.0	7.93	semleges
vezetőképesség ms/cm		2.50	0.486	alacsony
oldott só g/l			360	alacsony
ammónium mg/l		0.50	0.16	mentes
nitrit mg/l		0.50	0.07	mentes
nitrát mg/l		50	95.40	magas
ortofoszfát mg/l		0.50	0.30	mentes
szulfát mg/l		250	15	mentes
króm µg/l	7440-47-3	50	<0.01	mentes
arzén µg/l	7440-38-2	10	<1	mentes
szelén µg/l	7440-49-2	10	<1	mentes
higany µg/l	7440-97-8	1	<0.2	mentes
kobalt µg/l	7440-48-4	20	<0.002	mentes
nikkel µg/l	7440-02-0	20	<0.002	mentes
réz µg/l	7440-50-8	200	<0.005	mentes

cink µg/l	7440-66-6	200	<10	mentes
molibdén µg/l	7439-98-7	20	<0.002	mentes
kadmium µg/l	7440-43-9	5	<0.5	mentes
ólom µg/l	7439-92-1	10	<0.002	mentes
cink µg/l	7440-66-6		<0.05	mentes

A talajvíz minősítése : egy paraméter, a nitrát kivételével kiváló minőségű.

A negatív töltésű nitrát-ion a kolloidhiányos talajban nem képes a megkötődésre, ezért csapadékos időszakban a növények által nem hasznosított mennyiség kikerül a gyökérzónából, a mélyebb talajrétegekbe mosódik. A talajok nitrát- és ammónium tartalmának egymáshoz viszonyított aránya utal a talaj reakciós viszonyaira. A talajvízben megjelenő ammónium-ion az időben közelebbi, tehát friss, a nitrit- és nitrát pedig a távolabbi múltbéli szennyeződésekre utal, ugyanakkor anaerob viszonyok között az ammónia-, aerob körülmények között pedig a nitrát-szint magasabb.

A vízminta vétele a bánya megnyitása előtt történt, tehát a kapott eredmény a nem a bánya tevékenységét minősíti.

A homok-kitermelés során veszélyes anyag nem képződik, és nem is kerül felhasználásra, ezért nincs szükség talajvíz-monitoring működtetésére.

Hatásterület-hatásbecslés

A bányaművelés vízvédelmi hatásterülete a legkedvezőtlenebb technológiai paraméterek figyelembe vételével is a kijelölt bányatelken belül marad, különös tekintettel a határpillérre.

Értékelési kategória szerint a hatás elviselhető.

A felhagyás hatása javító.

A rekultivációt követő hatás javító.

4. Zaj- és rezgésvédelem

A hang valamilyen közegben létrejövő rezgés, ami hullám alakban terjed. A zaj több eltérő frekvenciájú és intenzitású jel zavaró összessége. A zajhatás az élőlények közül egyaránt kedvezőtlenül érinti az állatokat és az embert.

Zajvédelmi szempontból a bánya munkatere pontforrás, ami nyílt téren áll, a megrendelők felé való szállítás azonban vonalforrásként funkcionál. Lakott területet a közvetlenül nem érint. A zaj terjedését az alábbi tényezők befolyásolják : levegő-, meteorológiai-, talaj- és hangárnyékoló hatás.

A bányaterületre vonatkozó zaj- és rezgésvédelmi tervfejezetet külön mellékletként csatoljuk.

5. Élővilág

A Nyírség hazánk második legnagyobb futóhomok-területe, egy jégkori hordalékkúp maradványa. Az Északkeleti-Kárpátokból érkező vízfolyások építették fel, de idővel elhagyták és megkezdődött a szél munkája, hogy szétterítse az üledéket. Az éghajlat a zárt erdők kialakulásának kedvezett, a jelenkori növénytakaró csak apró foltokban őrzi

az ősi vegetáció maradványait. A buckatetőkön homok-puszták, a mélyebb buckaközi térszíneken a folyamatos vízhatás miatt láposodás kialakulása volt a jellemző. A Nyírség élővilágának mai jellegzetessége, hogy kis területen belül egymástól nagymértékben eltérő igényű fajok és életközösségek alkotnak változatos mozaikot, aminek oka speciális domborzattal a mikro- és mezoklimatikus változatosság. A nagyüzemi gazdálkodás idején megnőtt a művelt területek aránya, a Nyírség is kulturtáj lett. A vízhiánnyal küzdő területeket ma eluralják az idegenhonos özönnövények.

Napjainkban az ökoszisztémákat, fajokat és azok genetikai variációit magába foglaló biológiai sokféleség - biodiverzitás - folyamatos csökkenése világjelenség. A sokszínűség hiánya veszélyes az emberiségre nézve, mert az biztosítja az élelmiszertermeléshez és az egészséges környezethez szükséges természeti erőforrásokat.

Az élőhely-osztályozás :

nagytáj	Alföld
középtáj	Nyírség
kistáj	Felső-Nyírség
település	Kisvárd

Tájtípológiai összegzés : mérsékelten meleg, mérsékelten száraz éghajlatú, vízhiánnyal küzdő terület.

5.1. Védettségi helyzet

A vizsgált telephely területe nem természeti-, nem természetvédelmi-, nem ex-lego terület, nem tartozik a NATURA 2000-es területek közé sem madárvédelem, sem pedig élőhely-védelem szempontjából, és nem érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat sem. Rajta és környezetében tájképi értékek vagy egyedi tájértékek nincsenek. A jövőben sem tervezhető a terület és közvetlen környezetének védetté nyilvánítása.

A vizsgált területhez legközelebb eső Natura 2000 területek a következők :

település	égtáj	távolság m	neve
Újfehértó	DÉNY	1150	láp Árenda földek
Újfehértó	DNY	5615	szikes tavak Fehértó rétek
Újfehértó	DNY	5615	NATURA különleges természet megőrzési Újfehértói gyepek

Ezek térben olyan távolságra fekszenek, hogy a homokkitermelés nem lesz rájuk hatással.

5.2. A vizsgált terület és közvetlen környezete

5.2.1. Helyszíni felvételezés

A területen több alkalommal helyszínbemjárást végeztünk.

A tervezett bányaterület a település külterületén fekszik, a belterülettől nagyobb távolságra. Környezetében önálló egység, minden oldaláról éles a határvonala, É-ről a 4912. számú közút mentén sűrű akácfasor áll, az egyéb oldalokról pedig akácerdő.

Fasor a közút mentén

Az erdő széle a vizsgált terület oldaláról

Az erdők jellemzői :

erdőtag	20E	20E	13G
hatsz.	Érpatak 0222/3	Érpatak 0222/4	Érpatak 0106/2
méret ha	8.94	14.08	3.88
tulajdonforma	magán	magán	magán
elsődleges rendeltetés	faanyagtermelő	faanyagtermelő	faanyagtermelő
természetesség	kultúrerdő	kultúrerdő	kultúrerdő
faállomány típusa	akác	akác	akác
Natura 2000	nem	nem	nem
védettség	nem	nem	nem
többletvízhatás	mentes	mentes	mentes

A terület az ingatlan-nyilvántartásban szántóként van bejegyezve, 7-8. minőségi osztályú. Felszíne hullámos.

A területen a talaj humuszmentes, a fizikai félesége durva homok. Termőképessége igen gyenge, évek óta nem termesztettek rajta kultúrnövényeket.

A területen a növényzet fajszegény. A tavasz indulásával hamar kizöldül a felület, majd a nyári aszályban a felsül. Elhúzódó meleg ősszel, amennyiben kellő mennyiségű csapadék is hullott ismét zöld lesz.

feltosan fellelhető a siska nádtippan, a csilláros ökörfarkkóró csak elszórtan áll

A betyárkóró mindenütt fellelhető, a kánikula napokban gyorsan

Nyár közepére már elszáradt nyúlzapuka és a cikafark, csak a tarackbúza gyöktörzsén van néhány zöld levél.

Fajlista

A munkálati területen fellelt növényzet fajlistája a teljesség igénye nélkül az alábbi :

<i>Tudományos név</i>	<i>Magyar név</i>
<i>Achilea sp.</i>	cikafark
<i>Agropyron repens</i>	tarackbúza
<i>Anthyllis pterophylla</i>	magyar nyúlzapuka
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	pásztortáska
<i>Erigeron canadensis</i>	betyárkóró
<i>Cichorium intybus</i>	katángkóró
<i>Cirsium sp.</i>	aszat
<i>Convolvulus arvensis</i>	szulák
<i>Calamagrostis epigeios</i>	siska nádtippan
<i>Robinia pseudo-acacia</i>	akác

A területen unikális, fokozottan védett illetve védett növényfaj nem fordul elő.

5.2.2. T - Agrár élőhelyek

T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

Annual intensive arable fields

Tavaszi vagy őszi vetésű egyéves nagyüzemi kultúrák vagy learatott helyük, rendszeresen szántott területek. T6-tól nem a táblaméret, hanem a művelés különbözteti el (fokozott műtrágyahasználat, vegyszerezés, gépesítés, az apróparcellás területeken nincsenek köztes mezsgyék és legfeljebb egy-két gyomfaj dominál). Szükség esetén alegységekre bontható :

- T1a – kalászosok (pl. búza, rozs, zab),
- T1b – kapások (pl. kukorica, napraforgó),
- T1c – egyéb egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák.

Az extenzív művelésű egyéves szántóföldi kultúrák a T6-ba sorolandók. Természetessége általában 1-es, de a ritka, védendő gyomfajokkal bíró állományokat kettesnek tekintjük.

S1 – Akácültetvények

Robinia pseudoacacia plantations

Akáccal (*Robinia pseudoacacia*) létesített, többnyire elegyetlen, ültetvényszerű állományok, amelyek gyepszintje nagyjából nem erdei, gyakran nitrogénkedvelő fajokból áll. Az akác (és az esetleg előforduló egyéb idegenhonos fafajok együttes) elegyaránya 75% feletti. Természetessége általában 1-es vagy kivételesen, az eredeti élőhelyre jellemző aljnövényzet jelenlétében 2-es.

S7 – Nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok

Scattered trees or narrow tree lines of non-native trees

Elszórta álló nem őshonos fák alkotta facsoportok lágyszárú növényzet (gyep, mocsár, nádas) felett vagy néhány fa szélességű fasorok, erdősávok. Nem őshonos fák uralta fasorok, erdősávok vagy facsoportok, melyek többnyire lágyszárú növényzet (gyep, mocsár, nádas) felett található. A facsoportot legalább 5 fa alkotja. Az erdőkategóriák minimális méretét vagy záródását nem éri el. A fasor akár egy sorból is állhat. Az erdősáv legalább 4 sort tartalmaz vagy legalább egy famagasság szélességű. Az idegenhonos fajok aránya 50% feletti. Természetessége általában 1-es.

S7 – Nem őshonos fajú ültetett facsoportok, erdősávok és fasorok

Scattered trees or narrow tree lines of non-native trees

Elszórta álló nem őshonos fák alkotta facsoportok lágyszárú növényzet (gyep, mocsár, nádas) felett vagy néhány fa szélességű fasorok, erdősávok. Nem őshonos fák uralta fasorok, erdősávok vagy facsoportok, melyek többnyire lágyszárú növényzet (gyep, mocsár, nádas) felett található. A facsoportot legalább 5 fa alkotja. Az erdőkategóriák minimális méretét vagy záródását nem éri el. A fasor akár egy sorból is állhat. Az erdősáv legalább 4 sort tartalmaz vagy legalább egy famagasság szélességű. Az idegenhonos fajok aránya 50% feletti. Természetessége általában 1-es.

U11 – Út- és vasúthálózat

Roads and railroads

Burkolt utak, autópályák, szilárd burkolatú kifutópályák, vasúthálózat, útépitések és az ehhez csatlakozó földmunkával érintett területek (a burkolat általában aszfalt, beton vagy kőzúzalék). Természetessége 1-es. A keskeny földutak lehatárolása általában nem szükséges, a szélesebb, benövényesedett földutak a taposott gyomnövényzethez [OG] tartoznak.

5.2.3. Á-NÉR térkép

Színszerinti jelmagyarázat :
 mályva - T1 szántó az érintett terület,
 sárga - T1 szántó,
 kék - U8 csatorna / Dessewfi- /,
 barna - U11 közút,
 sötétzöld - S1 erdő,
 mohazöld - S7 fasor

5.3. Zoológia

- kétéltűek és hüllők

A munkaterületen a kétéltűek és a hüllők életlehetőségei igen korlátozottak.
 Magyarországon minden kétéltű és hüllő faj védett!

Az alábbi táblázatokban az esetleges alkalmilag fellelhető fajokat soroljuk fel :

KÉTÉLTŰEK – AMPHIBIA			
Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
<i>Zöld levelibéka</i>	<i>Hyla arborea</i>	2.000	+
<i>Barna varangy</i>	<i>Bufo bufo</i>	2.000	+
HÜLLŐK – REPTILIA			
Magyar név	Tudományos név	Eszmei érték Ft/egyed	Szaporodás
<i>Fürge gyík</i>	<i>Lacerta agilis</i>	10.000	+
<i>Fali gyík</i>	<i>Podarcis muralis</i>	10.000	+
<i>Zöld gyík</i>	<i>Lacerta viridis</i>	10.000	+

- madarak

A felvételezés idején a vizsgált területen csak néhány, a mezőgazdasági környezetben általánosan előforduló madarat észleltünk.

A táblázatban jelzésre kerül a fajok egyedeinek eszmei értéke, illetve nemzetközi egyezmények és az Európai Közösség természetvédelmi irányelveinek vonatkozó hatálya / Berni Egyezmény az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelméről - Bern; Bonni Egyezmény a vándorló vadon élőállatfajok védelméről - Bonn; EU természetvédelmi irányelvei – Madárvédelmi Irányelv / BD / és az Élőhelyvédelmi Irányelv / HD /.

A telephelyen alkalmilag fellelhető madarak

F=fészkel, V=vonul/telel és T=táplálkozik

magyar név	tudományos név	érték Ft	előfordulás	Bern	Bonn	BD
vetési varjú	<i>Corvus frugilegus</i>	10.000	T			II/2.
barázdabillegető	<i>Motacilla alba</i>	10.000	T	II.		
szarka	<i>Pica pica</i>		T			
fácán	<i>Phasianus colchicus</i>		F			
mezei pacsirta	<i>Alauda Arvensis</i>	10.000	F	III.		II/2.
kerti rozsdafarkú	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	10.000	F	II.	II.	
tövisszúró gébics	<i>Lanius collurio</i>	10.000	F	II.		I.

Külfejtéses bányákat az üreglakó madarak / parti fecskék és gyurgyalagok / telepedhetnek meg. Ennek megelőzése érdekében a fejtési homlokot 45 fok, illetve annál kisebb dőlésszögben le kell rézsúzni. Amennyiben valamilyen oknál fogva megtörténik a madarak betelepítése, gondoskodni kell a védelmükről. Költési időszakban - április 15. és augusztus 15. között - a fészkelési helyektől oldalirányban 10-10 méter távolságon belül, majd az elnéptelenségig a kitermelési munkát nem szabad folytatni. A madarak megjelenése esetén értesíteni kell a területileg illetékes természetvédelmi őrt.

- emlősök

A területen alkalmilag fellelhető emlősök :

magyar név	tudományos név	eszmei érték Ft/egyed	szaporodás
keleti sün	<i>Erinaceus concolor</i>	10.000	+
mezei nyúl	<i>Lepus europeus</i>		+
közönséges erdei egér	<i>Apodemus sylvaticus</i>		+
vörös róka	<i>Vulpes vulpes</i>		+
őz	<i>Capreolus capreolus</i>		+

5.4. Az ember és az épített környezet

5.4.1. Az ember

Mióta az ember társadalomba szerveződött, két alapvető tevékenysége a termelés és a fogyasztás. Ezzel a földi rendszerekben kisebb-nagyobb változásokat idéz elő, miközben a természettől idegen anyagok is képződnek.

A jelenlegi közgazdasági és piaci viszonyok nem mindenben kedveznek a bányaművelésnek.

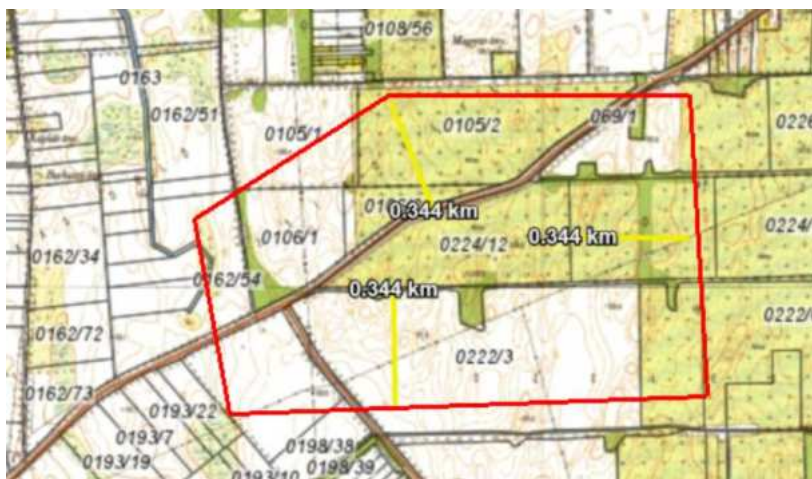
5.4.2. Épített környezet

A táj a földfelszínének egységes, a környező területektől elkülönülő része. Térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú rész, a rá jellemző természeti értékekkel és rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban állnak a természeti erők és a mesterséges, tehát az ember által létrehozott környezeti elemek. A fenntarthatóság elve megköveteli, hogy a települések a területtel, a termőfölddel és az ott élő természetes vagy mesterségesen telepített és fenntartott növénytakaróval, vagyis a biológiailag aktív felülettel takarékosan, ésszerűen gazdálkodjanak.

A homokbányában nem lesz falazott épület. A szociális-iroda-raktár funkció egy konténerbe kerül és a technológia gépi berendezései is mobilisek. A haszonanyag kitermelése után a rekultivációt megelőzően azokat elszállítják.

5.4. Élővilág hatásterület

Az adott területen a szorosan értelmezett hatásterület a bányateleknek az ingatlan-nyilvántartásba is bevezetett kiterjedése. A területet művelő erőgépek által keltett zajszennyezés azonban 344 m-es sávban terül el, ezért az élővilágvédelmi hatásterületet is 344 m-ben határozzuk meg.

6. Tájvédelem

Érpatak község határvonala szabdalt, közvetlenül 5 településsel szomszédos.

égtáj	település
É	Nyíregyháza
K	Nagykálló
D	Geszteréd Bököny
NY	Újfehértó

6.1. A táj

A táj a térnek a szomszédságtól elhatárolódó, egyéni sajátosságokkal rendelkező egysége. A mai táj arculata nagymértékben a társadalom hatásait tükrözi.

A tájvédelem céljai :

- az egyedi jelleg megőrzése,
- az esztétikai adottságok fenntartása,
- a természeti- és táji értékek fennmaradásának biztosítása,
- az egyedi tájértékek és a természeti rendszerek megóvása,

- műtárgyak tájba illesztése,
- felszíni tájsebek rehabilitációja.

A homokbányászat társadalmilag hasznos tevékenység, a munkálat azonban tájseb kialakulásával jár, ami környezetében jelentős változás. A bánya megnyitásával megszűnik az élőhely-funkció, a talaj és a rajta lévő élőlények. A bányagödrök és a meddőhányók tájidegen elemek, a látvány nem esztétikus.

6.2. Rekultiváció

A bányaművelés befejezése után visszamaradt roncsolt felületet nem maradhat rendezetlenül. A „bányászati tájrendezés” a bányászati tevékenységgel érintett terület újrahasznosításra való alkalmassá tétele, a természeti környezetbe való beillesztése. A rekultiváció által a környezeti terhelések minimalizálhatók, de a kialakuló új élővilág környezeti szempontból kevésbé értékes lesz, mint ami a területet a korábbi állapotában mezőgazdasági tájként jellemezte.

Az elhanyagolt, felhagyott bányatér tájképi seb, és meg kell keresni a visszamaradt terek hasznosíthatóságát.

Az adott területen a rekultiváció fő elemei az alábbiak lesznek :

- a munkafelület mentesítése az esetlegesen ottmaradt talajidegen anyagoktól, pl. gépkatrészek, stb. -,
- a felület közel síkba rendezése,
- a humuszos termőtalaj felülterítése a biológiai talajélet beindítása érdekében,
- a határpillér rézsűjének stabilizálása.

A homokbányák területe nehezen rendezhető át táji szempontból esztétikus területté, ökológiai szempontból fontos élőhellyé.

Környezetvédelmi és ásványvagyon-gazdálkodási szempontból kedvező ha kevesebb, de nagyobb teljesítményű bánya elégíti ki az igényeket.

7. Hulladékgazdálkodás

A hulladék emberi tevékenység eredményeként keletkezik termelő és/vagy fogyasztó tevékenység során. A hulladékot az adott műszaki, gazdasági és társadalmi feltételek mellett tulajdonosa sem felhasználni, sem értékesíteni nem tud, illetve nem kíván. A nem megfelelően kezelt és ártalmatlanításra nem került hulladék veszélyezteti a környezeti elemek tisztaságát, pl. szennyezi a talajt, a vizet, a levegőt. Hatása tájromboló, és települési, egészségügyi és esztétikai szempontból is kedvezőtlen, miközben az elhelyezés - lerakás - értékes földterületeket foglal el. A környezethasználók kötelessége a hulladékok kezeléséről, ártalmatlanítás, vagy hasznosításáról gondoskodni. A káros hatások elleni védelemnek a hulladékok teljes életciklusára ki kell terjednie. A hulladékgazdálkodás gyakorlati megvalósítása során a következő lehetőségek adódnak :

- a hulladékok keletkezésének megelőzése, a keletkezett hulladékok veszélyességének csökkentése,
- a hulladékok minőségének megfelelő gyűjtése és hasznosítása,
- a nem hasznosítható hulladékok megfelelő módon történő ártalmatlanítása.

A jogszabályi előírás teljesítésére a bányának hulladékgazdálkodási tervvel kell rendelkezzen, aminek fejezetei az alábbiak :

- a hulladék keletkezésének megelőzése,
- a minőség szerinti gyűjtés
- az újrahasznosítási lehetőség aktív keresése.

7.1. Termelési hulladékok

A vizsgált bányában folyó munka célja ásványi anyagok kitermelése, az alábbi anyagfélések megjelenésével :

melléktermék	haszonanyag
humuszos réteg	homok

A homokbányából a haszonanyag maradék nélkül piacra juttatható. A visszamaradó humuszos fedőréteg a rekultiváció során kerül visszaterítésre a bolygatott területre.

7.2. Veszélyes anyagok

A bányában ásványi anyag kitermelése folyik. A homokbányászati tevékenység végzésénél veszélyes anyag közvetlen felhasználására nincs szükség, így az a termékbe nem épül bele. Veszélyes hulladékok csak havaria esetén keletkeznek, főként a műszaki okokból ásványolaj-jellegű anyagokkal való szennyezéssel

- üzemanyag és/vagy olajtartály folytonossági sérülése,
- tankolás közbeni pl. túlsordulás, és ennek elkerülésére az üzemanyagtartály alá kármentő tálcát kell helyezni.

A szennyeződést előidéző anyagok, és a gépek-berendezések egyszeri feltöltéséhez szükséges mennyiségek :

KAJ	EWC kód	megnevezés	feltöltés l
126285	13 01 13*	Egyéb hidraulika olajok	15
126313	13 02 05*	ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű és kenőolajok	20
126542	13 07 01*	Tüzelő- és dízelolaj	200
124537	16 01 13*	fékfolyadékok	5
124555	16 01 14*	veszélyes anyagot tartalmazó fagyálló folyadékok	15
124418	15 02 02*	veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok / olajos-rongy /	1

A bányában évente képződő veszélyes hulladék becsült éves mennyisége :

fajta	EWC kód	veszélyességi jellemző	mennyiség t
olajos-rongy	15 01 02*	H 4, C 24, C41	0.05
olajos talaj	17 05 03*	H 14, C51	0.150

Az alábbi környezeti elemek szennyeződhetnek :

- talaj,
- talajvíz.

A bányában minden olyan tevékenységet, aminek során veszélyes hulladék keletkezik, úgy kell megtervezni, megszervezni és végezni, hogy a veszélyes hulladékok mennyisége, illetve veszélyessége a lehető legkisebb legyen, a környezetre és az élővilágra veszélyt ne jelentsen. A hulladékáramot az észszerűség határain belül tovább kell csökkenteni, és ennek elérésére az alábbiakat kell betartani :

- A földmunkagépek üzemanyagpótlását a szükségnek megfelelően a helyszínen tervezik bonyolítani, és azt úgy kell megoldani, hogy szennyezés ne történjen!
 - A kitermelést végző gépek-berendezések nagyjavítása a helyszínen nem történhet!
 - A bánya külső szállításait a teherjárművek bér munkában végzik. A bányaterületen javítómunkálatokat, és munkaszüneti időszakban nem parkolhatnak!
- A bányában üzemszerűen képződő veszélyes hulladékot, pl. talaj, olajos-rongy, stb. munkahelyi gyűjtőhelyen kell gyűjteni szivárgásmentes edényben / pl. hordó /. A kezelés módja : átadás engedéllyel rendelkező begyűjtő szervezetnek.

Havária jellegű szennyezés esetén a szennyezett talaj a 16/2001. / VII. 18. / KöM rendelet - a hulladékok jegyzékéről - veszélyes hulladéknak minősül, amire a 98/2001. / VI. 15. / Kormányrendelet, illetve az azt módosító 1952/2003. / XI. 26. / Kormányrendelet - a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről - előírásai vonatkoznak. A szennyezésről értesíteni kell a területileg illetékes katasztrófavédelmi Hatóságot / Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal, Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály, 4400 Nyíregyháza Erdősor 5. /

7.3. Egyéb

- kommunális szilárd hulladék

Állaga igen laza, szervesanyag-mentes, mert főként a dolgozók által elfogyasztott élelmiszerek csomagolási maradéka. Zárt konténerben kerülhet gyűjtésre, és a települési hulladékjáráttal kerül elszállításra.

Az éves becsült mennyiség :

fajta	EWK kód	mennyiség t
szociális szennyvíz	20 03 04	5

- kommunális folyékony hulladék

A bányaterületen eszközbérlet formájában mobil-WC szolgáltatást kell igénybe venni / TOI TOI KFT. 1021 Budapest, Tárogató út 87-89. A/2. /.

A zárt tartály tisztántartását, szükség esetén cseréjét a szolgáltató végzi.

Az éves becsült mennyiség :

fajta	EWK kód	mennyiség m3
települési szilárd hulladék	20 03 01	2

Értékelés : a fentiek betartásával vizsgált bányában a hulladékok gyűjtése és mentesítés a jogszabályoknak megfelelő lesz.

8. A tevékenység éghajlatváltozási összefüggései

Az éghajlat vagy klíma valamely hely vagy földrajzi táj hosszú távra jellemző időjárási viszonyainak összessége, és az adott helyen az időjárási elemek spontán ismétlődése. A Föld éghajlati öveinek kialakulása természeti törvényeken alapul, közvetlenül hatnak rá a kozmikus-, a természetföldrajzi- és a dinamikus tényezők, de a bioszféra részeként az emberi tevékenység is jelentősen befolyásolja.

A légkör paraméterei hatással vannak a természeti elemekre és az emberre. A növények számára a meteorológiai tényezők közül a sugárzás, a hőmérséklet és a víz

az alapvető fontosságú. A nedvességi viszonyok a termikus elemekhez képest nagyobb változékonyságot mutatnak, a szerepük jelentős a termésingadozások kiküszöbölésében.

A víz három halmazállapotban van jelen a légkörben: légneműként vízgőz formájában, folyadékállapotú az esőcsepp, és szilárd halmazállapotban vannak a magas felhők jégszemái és jégtűi. Köd képződésekor a levegő olyan mértékig telített vízgőzzel, hogy nem tudja megtartani a felesleges nedvességet, ezért az kicsapódik. Az egyes víz halmazállapotok között lezajló változásokhoz energiaváltozás társul. A párolgáshoz energia, hő szükséges, ami a környezetből vonnak el. A légnedvesség halmazállapot változása a növényi szervezetek folyadék- és hőháztartását is befolyásolja.

Nemzetközileg elfogadott, hogy 30-50 éves időszak tekinthető éghajlati alapskálának. Általános tapasztalat, hogy Magyarországon az év során átlagosan január első hetei a leghidegebbek, de egy adott évben bármely téli hónap lehet az. A januári középhőmérséklet és a téli középhőmérséklet évről évre változékonyság alakul. A nyári időjárása kiegyenlítettebb, a hőmérséklet változékonysága évről évre általában kisebb, mint a téli hónapoké. Az év legmelegebb időszaka a július vége-augusztus eleje. A léghőmérséklet gyakorlati szempontból fontos jellemzői a maximum és minimum-hőmérsékletek. Magyarországon a napi hőingás évi változása igen jellegzetes, a legkisebb / 4-6°C / a legrövidebb nappalú és legborultabb decemberben észlelhető, míg a hosszú nappalú és csekélyebb felhőzetű nyári hónapokban a minimális ingásnak több mint a kétszerese / 11-13 °C / mérhető. Magyarországon az évi átlagos csapadékmennyiség 500-750 mm, de a tájak között jelentős eltérések vannak. Az éves csapadék-összeg területi eloszlásában kettős hatás tükröződik, egyrészt a domborzat, másrészt pedig a Földközi-tenger hatása érvényesül, de befolyásoló tényező az Atlanti-óceán is. 100 m-es magasságnövekedés kb. 35 mm-nyi évi csapadékhozam növekedést eredményez, a tengerektől való növekvő távolság pedig a csapadékösszeg csökkenésében mutatkozik meg. A legcsapadékosabb az ország délnyugati része, valamint néhány kis foltban a magasabban fekvő területek.

A klímaváltozás az éghajlat helyi vagy globális szintű tartós és jelentős mértékű megváltozása, és a változás kiterjed a hőmérsékletre, a csapadékra és a széljárásra.

A nemzeti Éghajlat Változási Stratégia I.1.2 pontjának megállapítása a jövőre vonatkozóan, hogy jelentősen változik majd a csapadék eloszlása. A téli időszakra 15-20 % növekedést, míg a nyári időszakra 10-30 % csökkenést prognosztizálnak. A téli félévben a fagyott talaj miatt egyébként is nagy a lefolyás, és további lefolyással kell számolni, miközben a csapadék elvész a növényzet számára. A gyakorlati életben a klímaváltozás az éghajlat napjainkban végbemenő változásaira utal. A globális felmelegedés a Föld átlaghőmérsékletének emelkedését jelenti: emelkedik a felszíni vizek és a troposzféra hőmérséklete. Az utóbbi évtizedekben a folyamat gyorsabb volt, mint a megelőző néhány évszázadban, és ez várhatóan tovább folytatódik. Az IPCC szaktestülete szerint a fő okozók a 19. század közepe óta a légkörbe juttatott üvegházhatású gázok, mert megnövelik a troposzféra hőmérsékletét. A szakemberek véleménye megoszlik, hogy a felmelegedést milyen mértékben idézik elő természeti hatások, illetve az emberi tevékenység.

A hőmérséklet globális növekedése környezeti változásokhoz, a tengerszint emelkedéséhez, a csapadék mennyiségének és térbeli eloszlásának megváltozásához vezet. Nőtt a kánikulai napok száma, számítani kell egyes természetes vizek kiszáradására és a gleccserek olvadására. Az árvizek, hurrikánok és tájfunok gyakoribbakká és pusztítóbbakká válnak, miközben a fagy és általában a hideg okozta károk jelentősen csökkennek. Megnöhet egyes állat- és növényfajok kipusztulásának a sebessége, másoké megállhat, és új ökológiai fülkék is kialakulnak és benépesednek.

Felgyorsul az invazív fajok elterjedése, számos élőhely ökológiai egyensúlya felborulhat. Egyes betegségek könnyebben terjedhetnek, és mutáns változatok is megjelenhetnek. A változások a Föld egyes részein különbözőek. A lassítás hatékony eszköze számos tényező lehet, így az erdőtelepítés, a fosszilis energia / szén, kőolaj, földgáz / megújuló energiával történő helyettesítése, az energiahatékonyság növelése, a mezőgazdaságban a műtrágyahasználat kiváltása, a tömegközlekedés előtérbe helyezése, a lokalizáció / helyben megtermelt áruk helyben történő értékesítése /, stb. Az IPCC éghajlatmodellek szerint a Föld felszíni hőmérséklete 2100-ig feltehetően 1.1-6.4 °C-kal fog emelkedni. A jövőbeli változások előre láthatóan világszerte növelik a klímaváltozással szembeni sérülékenységet, kitettséget és az éghajlati katasztrófákból származó veszteségeket.

A napjainkra érzékelhető éghajlatváltozás miatt minden megvalósításra tervezett projekt esetén az alábbi kérdésekre kell választ keresni :

- Milyen mértékben sérülékeny a projekt az éghajlatváltozás következtében fellépő szélsőséges eseményekkel szemben?
- Hogyan tud a projekt hozzájárulni az üvegházhatású és a savasodást kiváltó gázok kibocsátásának csökkentéséhez?
- Támogatja-e az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást?

Ellenőrző lista az éghajlatváltozás által befolyásolt projektek azonosítására

1. Fizikai beruházás esetében annak tervezett <i>élettartama</i> , egyéb beruházás esetén a projekt tervezett működése legalább 15 év?	igen/ nem
2. A projekt <i>megvalósításának helyszíne</i> , illetve a projekt sikeressége szempontjából releváns egyéb helyszínek az éghajlatváltozásnak kitett helyszínek-e? (ld. 4. rész)	igen/ nem
3. A projekt <i>létesítményeket és tevékenységeket</i> negatívan érinti-e a magasabb hőmérséklet és az egyéb éghajlati paraméterek változása (a releváns éghajlati paraméterek felsorolásához ld. a 3.1 – 3.19 kérdésekben jelzett éghajlati jellemzőket)? Az éghajlatváltozás vezethet-e csökkent termelékenységhoz, magasabb költségekhez vagy a berendezések meghibásodásához?	igen/ nem
4. A víz szerves része-e a projekt működtetésének, illetve szerves része-e a projekt által előállított termékeknek vagy szolgáltatásoknak? Ide tartoznak az árvíz, belvíz, esővíz elvezetés, ivóvíz és csatornavíz hálózatok, hűtővíz, stb. és ezekhez kapcsolódó infrastruktúra valamint az ezektől függő termékek és szolgáltatások. Amennyiben a víznek jelentős szerepe van a projekt üzemeltetésében (pl. hűtővíz egy termelési eljárás során), illetve része a terméknek (pl. italok gyártása) vagy a szolgáltatásnak (pl. vízparti turizmus) úgy a projektet befolyásolhatja az éghajlatváltozás.	igen/ nem
5. A projekt <i>energiaellátását</i> megzavarhatja-e az időjárás változékonysága vagy az éghajlatváltozás? (pl. vezetékek károsodása extrém időjárási események következtében, víz, biomassa vagy egyéb megújuló energia potenciál változása az éghajlatváltozás következtében, stb.)	igen/ nem
6. A projekt által előállított termékek és szolgáltatások árát vagy mennyiségét	igen/ nem

befolyásolja-e az éghajlatváltozás, illetve azok függnek-e más <i>közbenső termékektől</i> vagy <i>szolgáltatásoktól</i> , amelyek árát vagy mennyiségét befolyásolhatják éghajlati paraméterek vagy időjárási események? (pl. élelmiszer feldolgozás, turizmus, stb.)	
7. A projekt <i>szállítási útvonalai</i> különösképpen ki vannak-e téve és érzékenyek-e időjárási eseményekre (pl. viharok, árvizek, tömegmozgások, stb.)?	igen/nem
8. A projekt üzemeltetéséhez szükséges <i>munkaerő</i> különösképpen ki van-e téve hőmérsékleti stressznek vagy szélsőséges időjárási eseményeknek (pl. nem légkondicionált, illetve rosszul szellőző épületekben, vagy kint dolgozik)?	igen/nem
9. A projekt termékei és szolgáltatásai iránti <i>keresletet</i> befolyásolja-e az időjárás vagy éghajlat? (pl. épületek hűtése és fűtése, stb.)	igen/nem

A homokkitermelés az éghajlati paraméterek változására való érzékenysége több tényező szempontjából / pl. erdőtüzek gyakoriságának növekedése, villámárvizek intenzitásának és gyakoriságának növekedése, felhőszakadás, stb. / gyakorlatilag nem érzékeny. Az építés során a területen dolgozó munkagépek és szállítójárművek által kibocsátott üvegházhatású gázok kibocsátása lokálisan minimális, ezért nem számottevő. Megfelelő műszaki tervezéssel és kivitelezéssel a beruházás nem releváns az éghajlat kedvezőtlen irányba történő változásaival szemben. Az időjárási szélsőségekkel érintettek azonban az homok kitermelésben aktívan résztvevő dolgozók. Az egészségügyi problémák megelőzése érdekében kánikulai napokon ajánlott emelt mennyiségű ivóvizet fogyasztaniuk és gyakori pihenőidőt beiktatni.

9. A tevékenység megszüntetése

9.1. A bánya felhagyása

Az engedéllyel történő tudatos bányászati tevékenység jogszabályi keretek között, hatósági ellenőrzés és felügyelet alatt áll. Jogszabályi előírás, hogy a bányaüzemben a 6 hónapot el nem érő kitermelési szünet esetén is gondoskodni kell a személy-, a vagyon- és a környezetvédelmi követelmények teljesítéséről. Ha a szünetelés időtartama meghaladja az egy hónapot, írásban előre be kell jelenteni a bányafelügyeletre. A felelős műszaki vezetőnek üzemszünet alatt is a szükséges gyakorisággal, de havonként min. legalább **egy alkalommal ellenőrzést kell tartania. Az elhagyott bánya** megfelelően kontrolált utóhasznosítás nélkül potenciális szennyező-forrásként marad vissza :

- a bányaiüreg rendezetlen partvonalú, akár eróziós bemosódásokkal szagattott,
- a fentiekben túl balesetveszélyesek az elhagyott műszaki eszközök és alkatrészek,
- idővel a terület gyomokkal és cserjékkel sűrűn betelepül, és megjelenhetnek a fák is,
- az elhagyott terület csábító a hulladékokat illegálisan lerakók számára.

Mindezek miatt a bezárt bánya megfelelően kontrolált utóhasznosítás nélkül potenciális szennyező-forrásként marad vissza.

A veszélyeztetés elkerülése érdekében az alábbiakat be kell tartani :

- a bányászati tevékenységgel érintett veszélyes területek határát jól látható és maradandó módon meg kell jelölni.
- a bányához vezető közlekedőútra a terület határánál a belépés tilalmára és veszélyességére figyelmeztető táblát kell kihelyezni.

- a bánya területére a jogosultakon kívül belépni és kísérelő nélkül ott tartózkodni mindenkor tilos.

9.2. Havarria - különleges események

A havaria átmeneti üzemzavar, amelynél valamely működő rendszer meghibásodása teljes vagy részleges működésképtelenséget eredményez. A homokbánya működtetése közben is előfordulhat ez akár természeti csapás, technológiai meghibásodás következtében vagy emberi mulasztásból.

A vizsgált bánya esetén az ekkor fellépő hatások és azok kezelése megegyezik felhagyás paramétereivel.

10. Országhatáron túli hatások

ÉRPATAK község külországgal - Ukrajna és Románia - határos megyében fekszik, határa azt azonban közvetlenül nem érinti, ezért nem kell vizsgálni a határon túl terjedő hatásokat.

11. Összefoglalás és javaslatok

11.1. Összefoglalás

A MAGA-PLUS vállalkozó / 4244 Újfehértó Farkasnyári út 30. / homokbányát kíván megnyitni Érpatak település külterületén.

A Vállalkozó Cégünket bízta meg a szükséges környezetvédelmi szakanyag összeállításával.

A tervezett munkaterület ÉRPATAK község külterületén fekszik, a bányaművelésre kijelölt terület mérete 16.0531 hektár. Biztonsági okokból a határvonalon 30 m-es sávot kell határpillérként kijelölni. A Vállalkozó a bánya élettartamát 5 év-re 2025-2029. között tervezi.

A vizsgált terület nem természeti-, nem természetvédelmi-, nem ex-lege terület, nem tartozik a NATURA 2000-es területek közé sem madárvédelem, sem pedig élőhelyvédelem szempontjából, és nem érinti a Nemzeti Ökológiai Hálózat sem. Rajta és környezetében tájképi értékek vagy egyedi tájértékek nincsenek. A jövőben sem tervezhető a terület és közvetlen környezetének védetté nyilvánítása.

A homokbányászat technológiájának környezetvédelmi minősítése : a munka során veszélyes anyag nem képződik, és nem is kerül felhasználásra.

Vizsgálatba vontuk a bányaművelés által a környezeti elemekben várhatóan bekövetkező hatásokat.

- levegővédelem : számítások szerint a hatásterület a kitermelési centrum körül száraz időjárási körülmények között 147 m, nedves homok esetén 37 m. A levegőterheltség nem korlátozza a homokbánya létesítését és üzemelését.

- talaj - a területről származó mintaanyagok laboratóriumi vizsgálata bizonyítja, hogy a talaj sem nitrogénformákkal, sem nehézfémekkel nem szennyezett / = alapállapot /.

- víz : vizsgálatra került a talajvíz is, az eredmények azt mutatják, hogy sem nitrogénformákkal, sem nehézfémekkel nem szennyezett / = alapállapot /.

- zaj-rezgésvédelem : az intenzív bányaművelés időszakában a zajhatás körének sugara a terület határvonalától mérve 344 m.
- élővilág : a területen unikális, fokozottan védett illetve védett növényfaj nem található. fordul elő. Állatok csak alkalmilag és táplálkozási céllal keresik fel. A hatásterület megegyezik a zajvédelmi hatásterülettel.
- hulladékok : a bányában technológiai hulladék nem képződik, havaria esetén azonban ásványolaj-jellegű anyagok általi szennyezés történhet. Az anyagkitermelés volumene alapján a tervezett homokbánya a kis-közepes méretkategóriába sorolható, potenciális szennyező képessége kicsi. Annak lehetőségét, hogy a lakosságot környezeti terhelés éri, jelentősen csökkenti a telepítés helyének kedvező megválasztása.

11.2. Javaslatok

A homokbányában a fő veszélyforrás a talaj- és vízminőséggel van összefüggésben. Meg kell akadályozni, hogy bárminemű szennyezőanyag a talajra vagy talajvízbe kerülhessen. A veszélyeztetés mértékének csökkentésére az alábbiakat javasoljuk elvégezni :

üzemanyag- vagy kenőolaj elcsepegtetésének megakadályozása

- a gépek, berendezések műszaki állapotát folyamatosan figyemmel kell kísérni, az eutrofizáció elkerülése

- a terület nincs bekapcsolva a közüzemi szennyvízrendszerbe. A talaj- és talajvíz fekális eredetű elszennyezésének megakadályozására zárt tartályos mobil illemhelyet kell használni.

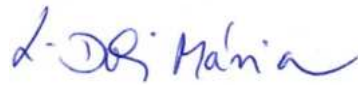
- a telephelyen a szennyezett hulladékokat minőségüknek megfelelően kell gyűjteni, és elszállításig az elcsorgást megakadályozó módon tárolni. Így pl. kommunális - speciális tárolóedényben - kuka - vagy nylon zsákban, kőolajszármazékkal szennyezett talajt - inert - fémhordókban.

A homok-kitermelés során veszélyes anyag nem képződik, és nem is kerül felhasználásra, ezért nincs szükség talajvíz-monitoring működtetésére.

Nyíregyháza-Sóstóhegy 2025. január 30.

Nyiri Sándor
környezetvédelmi szakértő

Leviczkyné Dobi Mária
talajtani és környezetvédelmi szakértő

Agromechanika
Mezőgazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Kkt.
4481 Nyíregyháza-Sóstóhegy, Aranykálász sor 20.
Cégjegyzékszám: Og.: 15-03-010304
Telefon: (42) 475-228 ; Fax: (42) 596-862
Adószám: 29438727-2-15

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 10/2/15/2014

Kelt: 2014. március 20.

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

14. 12. 58-6/2014

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Leviczky Dobi Mária

Lakcím: 4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: 58/1977 Oklevél kelte: 1977/06/22

Kamarai nyilvántartási szám: 15-0684

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

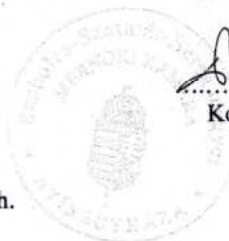
SZKV-1.1.

Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indoklást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

p.h.

Kapják:

1. Leviczky Dobi Mária
2. Irattár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 10/2/15/2014

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.

14.12.58-6/2014

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Leviczky Dobi Mária

Lakcím: 4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: 58/1977 Oklevél kelte: 1977/06/22

Kamarai nyilvántartási szám: 15-0684

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.1.

Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

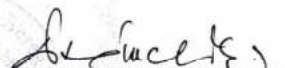
A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építésszakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

p.h.

Kapják:

1. Leviczky Dobi Mária
2. Irattár

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268

Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet

Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 11/2/15/2014

Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.

ikt. sz. 58-5/2014

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Leviczkyne Dobi Mária

Lakcím: 4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.

Végzettségek:

okl. agrármérnök Oklevél szám: 58/1977 Oklevél kelte: 1977/06/22

Kamarai nyilvántartási szám: 15-0684

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2.

Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

p.h.

Kapják:

1. Leviczkyne Dobi Mária
2. Irattár

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (42) 504-268 Fax: (42) 504-268
Cím: Nyíregyháza 4400 Kálvin tér 14. I. emelet
Honlap: mmk.hu/megyei-kamarak/szabolcs

Ügyszám: 12/2/15/2014
Ügyintéző neve: Váradi Tamás

Kelt: 2014. március 20.
i.k. sz. 58-4/2014

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Leviczkyné Dobi Mária**
Lakcím: **4481 Nyíregyháza Aranykalász sor 4.**
Végzettségek:
okl. agrármérnök Oklevél szám: **58/1977** Oklevél kelte: **1977/06/22**
Kamarai nyilvántartási szám: **15-0684**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

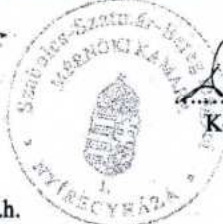
SZKV-1.3.
Víz- és földtani közeg védelem

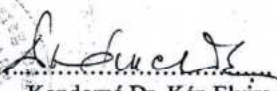
Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

p.h.

Kondorné Dr. Kán Elvira
titkár

Kapják:
1. Leviczkyne Dobi Mária
2. Irattár

MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA

MMK ikt. sz.: 48/2023

TANÚSÍTVÁNY

A Magyar Mérnöki Kamara tanúsítja, hogy

Leviczkyné Dobi Mária
okl. agrármérnök

kamarai nyilvántartási száma: 15-0684
lakcíme: 4481 Nyíregyháza, Aranykalász sor 4.
születési helye, ideje: Hajdúdorog, 1954.01.01.
anyja neve: Veress Mária
oklevelének kiállítója: Agrártudományi Egyetem

aki a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Mérnöki Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozatának tagja, a Környezetvédelmi Tagozat klímavédelmi szakértői tanúsítási rendszerének megfelel és az előírt szakmai vizsgát sikeresen letette, ez alapján

Klímavédelmi szakértő (K-Sz)

tanúsítvánnyal rendelkezik.

A tanúsítvány érvényessége 2028.02.28. napon jár le.

A tanúsítvány 5 évre szól, meghosszabbítása a tanúsítási szabályzatban előírt feltételek teljesítéséhez kötött.

Fent nevezett, tevékenységét a tervező- és szakértő mérnökök, valamint az építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény, a szakmai szabályok és előírások, valamint a Magyar Mérnöki Kamara Etikai-fegyelmi Szabályzat rendelkezéseinek ismeretében végzi.

Kelt: Budapest, 2023. március 2.

.....
Wagner Ernő
MMK
elnök

.....
Parragh Dénes
Környezetvédelmi Tagozat
elnök

HUNGARIAN CHAMBER OF ENGINEERS * UNGARISCHE INGENIEURKAMMER * CHAMBRE HONGROISE DES
INGÉNIEURS

1117 Budapest, Szerémi út 4.
Telefon: 455-7080 * E-mail: info@mmk.hu

1. sz. melléklet Szakértői jogosultság

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Jogi, Termékdíj és Felügyeleti Főosztály
Jogi Osztály

Iktatószám: 14/834-4/2011.
Ügyintéző: dr. Bordás Ákos
Szakmai ügyintéző: Böhm András

SZ-025/2011.

HATÁROZAT

Nyíri Sándor (lakik: 4432 Nyíregyháza, Kincs köz 17/A) kérelmezőt, aki

született: Debrecen, 1976. január 4.;

anyja neve: Besenyei Irén Ibolya;

diplomájának (oklevelének) kiállítója, száma, kelte:

- 1 Nyíregyházi Főiskola;
540/2000.; 2000. június 15.;
- 2 Debreceni Egyetem
T-485/2001.; 2001. június 24.

szakképzettségei:

biológia-kémia szakos tanár
környezetvédelmi és műszeres analitikus szakvegyész

SZTV

élővilágvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdésének a) pontjának ab) alpontja, a 8. §, valamint a 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2011. április „ 11. ”

Tolnai Jánosné Dr.
mb. főigazgató-helyettes

1016 Budapest, Mészáros u. 58/a, Telefon: 2249-108 Fax: 2249-246	Levélcím: 1539 Bp. Pf. 675	www.orszagoszoldhatosag.gov.hu orszagoszoldhatosag.hu
---	----------------------------	--

SZ-SZ-B Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály
4401 Nyíregyháza Báthori u. 13.

Ingatlan leíró adatai

2025.01.21

ÉRPATAK

Külterület 0224/12 helyrajzi szám

Szektor: 61

Térképszelvény:

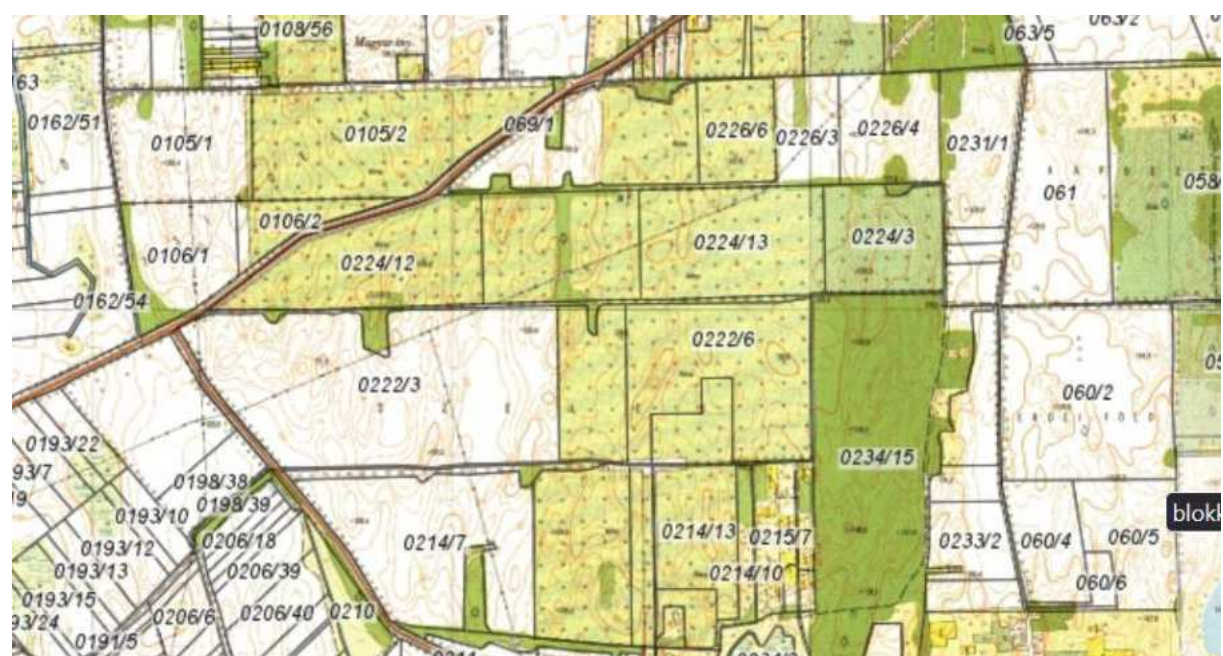
"címkézés alatt"

I. rész

1. Az ingatlan adatai:

alrészlet adatok		terület	kat.t.jöv.	alosztály	adatok
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o	ha m2	k.fill.	ter.	kat.jöv
				ha m2	k.fill
a szántó		13.7059	17.85		
	7			2.5933	6.74
	8			11.1126	11.11
b fásított terület	3	2.0531	16.42		
c Kivett vízállás	0	2941	0.00		
A földrészlet összes területe:		16.0531	34.27		

SZTFH

Szabályozott Tevékenységek
Felügyeleti Hatósága
Bányászati és Gázipari Főosztály
Bányászati és Koordinációs Osztály

Iktatószám: SZTFH-BANYASZ/13496-5/2024
Tárgy: Igazolás Érpatak külterület előkutatás bejelentésének elfogadásáról

Azonosító szám: -
Hivatkozási szám: -
Ügyszám: Egyed Roland
Telefon: +36 1 550 4250
E-mail: roland.egyed@sztfh.hu
Mellékletek:

IGAZOLÁS

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: Bányafelügyelet) értesíti a MAGA-PLUS Kft.-t (+344 Újfehértó, Farkasnyári u. 30., a továbbiakban: Bejelentő), hogy az Érpatak 0224/12 hrsz.-ú ingatlanon tervezett, SZTFH-BANYASZ/13496-1/2024 számon iktatott előkutatás bejelentését

elfogadja

a következők szerint:

I. Az előkutatás területi lehatárolása

Az előkutatásra tervezett terület sarokpontjainak EOY koordinátái:

Töréspont szám	EOY Y (m)	EOY X (m)
1.	850958,34	279316,68
2.	851084,14	279319,87
3.	851090,23	279013,07
4.	850638,08	278997,77
5.	850320,59	278995,70
6.	850584,86	279199,10
7.	850594,24	279202,63
8.	850896,84	279290,25
9.	850941,34	279305,45

Az előkutatási terület: alappjának magassága: +114,00 mBf
fedőlapjának magassága: +132,50 mBf
területe: 160 531 m² (16 ha 0531 m²).

2. A Bányafelügyelet a Bejelentő bányászati tevékenységből eredő kötelezettségeinek pénzügyi fedezetét képező birtoktérítési összeget 510000,- Ft-ban határozza meg.

A Bányafelügyelet Bejelentő birtoktérítéskadás módjára vonatkozó ajánlatát, amely oवादak elfogadja, Bejelentő az igazolás közlésétől számított 30 napon belül köteles az oवादaki szerződést a Bányafelügyelettel megköttni és az oवादaki összeg letérítése helyezéséről igazoló okiratot a Bányafelügyeletnek megküldeni. Ha a Bejelentő a megadott határidőre birtoktérítéskadás

kötelezettségének nem tesz eleget, a bányafelügyelet – a kötelezettség teljesítéséig – az előkészítési tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltja.

3. Az előkészítés

Béjelentésének időpontja: 2024.11.14.

A tevékenység megkezdésének tervezett időpontja: 2024.12.28.

A Bányafelügyelet az igazolást a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (Bt.) 4. §. 41. § (7a) bekezdése, a Bt. végrehajtásának egyes szabályairól szóló 20/2022. (I. 31.) SZTFH rendelet 2. § (6) bekezdése és a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény 21-24. §-ai alapján adta ki.

Budapest, időbélyegző szerint

Dr. Nagy László
elnök
(kattintás gyakorlója megbízásából)
Dr.
Barabás
András
Dr. Barabás András
főosztályvezető
(kiadományozó)

Digitaálisan aláírta:
Dr. Barabás András
Dátum: 2024.12.04
11:05:48 +01'00'

Kapcsolat

1. MACIA-PLIUS Kft. meghívásából kijárt Hölgyert László (HIL-CHÖÖKft.) - cégkapun keresztül
2. DATTOR

